

ԻՄ ՍԻՐՏԸ ԼԵՌՆԵՐՈՒՄ Է

*Նրան,
Ով սրբով անեղծ է,
Ով կյանքում բանասպեղծ է,
Բարձրին ու ցածրին, ում կյանքը երգ է,-
Եվ ծերին մանուկ, և մանկանն անվիշտ,
Ով սրբով լեռներում է միշտ:*

ԻՄ ՍԻՐՏԸ ԼԵՌՆԵՐՈՒՄ Է

Իմ սիրտը լեռներում է, այստեղ ծանր եմ շնչում,
Իմ սիրտը լեռներում է, ուր քարայծն է թռչում,
Վայրի վիթ է որսում և հալածում այծյամ,
Իմ սիրտը լեռներում է, ուր էլ որ ես գնամ:

Մնաս բարով, Սկովդիա. մնաս բարով, Հյուսիս,
Դու վեհ ծննդավայր խիզախ ժողովրդիս,
Ուր էլ թափառեմ ես ու դեգերեմ տրտում,
Դուք կմնաք հավետ իմ կարոտած սրտում:

Մնաք բարով լեռներ՝ ձյունոտ ու լուսալանջ,
Մնաք բարով կիրճեր և հովիտներ կանաչ,
Մնաք բարով մթին թավ անտառների քարվեժ,
Մնաք բարով գետեր և թնդացող ջրվեժ:

Ռոբերտ Բրոնս

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

Զոնի

Բեն Ալեքսանդր - քանասպուկոծ, *Զոնիի հայրը*

Զոնիի տատը

Զաապըր Մեր-Գրեգոր - մի մարդ, որի սիրտը լեռներում է

Պարոն Կոսակ - նպարավաճառը

Եսթեր - նրա սիրունիկ դուստրը

Ռուֆ Էպլի - արտադնագործը

Ֆիլիպ Կարմայրլ - մի երիտասարդ՝ ձերանոցից

Հենրի - առավոտյան թերթերն առաքողը

Պարոն Վիլի - փոստարարը

Պարոն Քանինգլըմ - փրկելը վարձու ցվող գործակալ

Երիտասարդ ամուսինը, կինը և նրանց երեխան

Լավ բարեկամներ և հարևաններ

Մի շուն

Վայրը՝

Մի տուն Կալիֆորնիայի Ֆրեզնո քաղաքի Սան Բենիտո փողոցի վրա:

Պարոն Կոսակի նպարեղենի խանութը:

Ժամանակը՝

1924 թվականի օգոստոս և նոյեմբեր ամիսները:

Մի հին սպիտակ, խարխուլ փայտաշեն տուն Կալիֆորնիայի Ֆրեզնո քաղաքի Սան Բենիտո փողոցի վրա: Առաջը գավիթ ունի: Շրջապատում ուրիշ տներ չկան: Գծգույն ամայություն է, կարմիր երկինք-ահա ամբողջը: 1914 թվականի օգոստոսյան օրերից մեկն է, իրիկնադեմ: Արևը թեքվում է, մուտքին:

Իննամյա Զոնին, որ արտաբուստ դժվար է ասել, թե քանի տա-

րեկան է, շարժուն և ճարպիկ, նստել է գավիթի աստիճաններին, աշխարհից վերացած, սուզված բարձր ու նվիրական երազների մեջ: Հեռվում մի գնացք է սուլում տխրագին կանչերով: Լարված ուշադրությամբ լսում է Ջոնին, գլուխը հավի ճտի պես մի կողմի վրա, ճգնելով հասկանալ այդ կանչերի իմաստը և միաժամանակ ըմբռնել ամեն ինչ իր շրջապատում: Նրան այդ բանը չի հաջողվում, և երբ կանչերը դադարում են, նա հանդարտվում է: Տասնչորսամյա մի տղա, հեծանիվ նստած, պաղպաղակ ուտելով և շալակին լրագրերի կապոցներ՝ լուռ անցնում է ճանապարհի եզրով, մոռացած թե իր ուսերի ծանրությունը, թե հեծանիվը, որին նստած է, ամբողջապես կլանված պաղպաղակ վայելելու մեծագույն հաճույքով ու երանությամբ: Ջոնին ցատկում է տեղից և ձեռքով է անում տղային, իր մանկական հոգու ամբողջ բարությամբ ժպտում է նրան, սակայն անուշադրության է մատնվում: Նորից նստում է իր տեղը և ականջ դնում զվարթաձայն, բայց և բարկացած մի թռչնակի, որը ուժգին, սակայն անիմաստ գեղգեղանքից հետո թռչում հեռանում է:

Տանից լսվում է Ջոնիի հոր մթագին ձայնը՝ իր հորինած բանաստեղծությունը արտասանելիս:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Ձանձրալի օրը լռիկ սահում է վշտոտ, վիճալի սրտի միջով, և... *(Դառնագին դադար):* Եվ... *(Արագորեն):* Ձանձրալի օրը լռիկ սահում է վշտոտ, վիճալի սրտի միջով և... *(Դադար):* Չեղավ: (Մոնչոց է հանում և սկսում նորից): Ողբագին, դողողոջ օրը գայթում է լքված, մենավոր խեղճ սրտի միջով:

Ներսում բարկությամբ դեն է քշվում մի ինչ-որ սեղան կամ աթոռ: Տնքոց, լռություն:

Ջոնին լսում է: Նա վեր է կենում և փորձում է գլխի վրա կանգնել, ձախտողում է, նորից է փորձում, ձախտողում է, նորեց է փորձում և հաջողվում է: Գլխի վրա կանգնած միջոցին նա լսում է աշխարհի ամենահիմայիչ և ամենահիասքանչ նվագը՝ շեփորով մենանվագ. «Իմ սիրտը լեռներում է» երգի մեղեդին է:

Շեփորահարը, մի շատ ծեր մարդ, մենանվագն ավարտում է տան առաջ: Տղան ուստելով վազում է դեպի ծերունին, ապշած, հիացած և շփոթահար:

ՋՈՆԻ – Հրաշալի է: Էլի եմ ուզում լսել:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Երիտասարդ, կարո՞ղ ես մի բաժակ ջուր բերել մի ծերուկի, որի սիրտը այստեղ չէ, այլ լեռներում:

ՋՈՆԻ – Ո՞ր լեռներում:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Շոտլանդական լեռներում: Չե՞ որ ես ջուր ուզեցի:

ՋՈՆԻ – Ի՞նչ է անում ձեր սիրտը շոտլանդական լեռներում:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Իմ սիրտը թախծում է այնտեղ: Կարո՞ղ ես մի բաժակ պաղ ջուր բերել:

ՋՈՆԻ – Ձեր մայրը որտեղ է:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – *(Մի բան հնարելով մանկան համար)*: Իմ մայրը Տալսայում է, Օկլահոմա նահանգում, բայց նրա սիրտը այնտեղ չէ:

ՋՈՆԻ – Որտե՞ղ է նրա սիրտը:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – *(Բարձրաձայն)*: Շոտլանդական լեռներում, *(Մեղմ)*: Ես սաստիկ ծարավ եմ, երիտասարդ:

ՋՈՆԻ – Այդ ինչպե՞ս է, որ ձեր ընտանիքի անդամները իրենց սրտերը միշտ լեռներում են թողնում:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – *(Շեքսպիրյան ոճով)*: Մենք այդպես ենք: Այսօր այստեղ ենք, վաղը՝ չկանք:

ՋՈՆԻ – *(Մեկուսի)*: Այսօր այստեղ ենք, վաղը չկա՞նք: *(Մեք-Գրեգորին)*: Այդ ո՞նց պետք է հասկանալ:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – *(Փիլիսոփայորեն)*: Այս րոպեին ողջ ենք, հաջորդին՝ մեռած:

ՋՈՆԻ – Իսկ ձեր մոր մայրը որտե՞ղ է:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – *(Մի բան հնարելով, բայց քարկացած)*:

Վերմոնտում է: Ուայթ Րիվը կոչվող մի փոքրիկ քաղաքում, բայց նրա սիրտը այնտեղ չէ:

ՋՈՆԻ – Նրա խեղճ թորշոմած սիրտը նույնպես լեռներում է:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Հենց այնտեղ է, լեռներում: Տղաս, ես ծարավից մեռնում եմ:

Տանից դուրս է գալիս Ջոնիի հայրը, կատաղած, կարծես վանդակից նոր պրծած լինի, և որդու վրա մոնչում է վագրի նման, որ նոր է արթնացել ահեղ տեսիլներից:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Ջոնի, ի՞նչ ես կպել էդ խեղճ ծերունուց:

Մի սափոր ջուր բեր նրան, քանի դեռ չի ընկել մեռել: Էդպես եմ ես քեզ կրթել, սատանան տանի:

ՋՈՆԻ – Ծամփորդ մարդ է, ուզում եմ հարցուփորձ անել: Ինչ է, չի կարելի:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Ջուր հասցրու ծերունուն, սատանան տանի: Ի՞նչ ես ցցվել մնացել: Ջուր տուր նրան, ասում եմ, քանի դեռ չի ընկել մեռել:

ՋՈՆԻ – Ինքդ նրան ջուր տուր: Ոչինչ չես անում:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Ինչպես, ոչինչ չեմ անում: Դու գիտես, Ջոնի, որ ես հենց հիմա էլ մտքումս մի նոր բանաստեղծություն եմ գրում:

ՋՈՆԻ – Ինչ իմանամ: Պարզապես կանգնած ես գավթում՝ թևերդ քշտած:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – *(Բարկացած):* Դու այդ պարտավոր ես իմանալ *(Գոռալով):* Դու իմ որդին ես: *(Զարմանքով):* Դու որ չիմանաս, ո՞վ պիտի իմանա:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – *(Զվարթ):* Բարի երեկո, Ձեր որդին ինձ պատմում էր, թե որքան մաքուր ու զով է եղանակը այս կողմերում:

ՋՈՆԻ – *(Շփոթված, բայց հասկանալու փափագով՝ մեկնալի):*

Սուրբ Մովսես, ես եղանակի մասին բան չստացի:
Որտեղից է հնարում:

ՋՈՆԻ ՀԱՅՐԸ - *(Արիստոկրատական մեծաշքությամբ):*
Բարև ձեզ: Չէիք կամենա ներս մտնել և մի փոքր
հանգստանալ: Մեզ համար պատիվ կլիներ Ձեզ
սեղանակից ունենալ մեր ընթրիքին:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - *(Առանց ավելորդ ձևականության):* «Դարո՞ն,
ես քաղցից մեռնում եմ: Ամփջապես կգամ *(ուզում է*
մորսկ, Ջոնին ստաջը կպրկելով նայում է նրան):

ՋՈՆԻ - *(Երագողի պես):* Կարո՞ղ եք նվագել «Կենացս
խմիր քո աչքերով» երգը: Խե իմանար՝ որքան եմ
ուզում այդ երգը լսել շեփորի վրա: Իմ սիրած երգն
է: Աշխարհում դրանից լավ երգ չկա:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - *(Առանց պարբանքի):* Տղաս, երբ դու
հասնես իմ տարիքին, կիմանաս, որ երգերը կարևոր
չեն, կարևորը հացն է:

ՋՈՆԻ - *(Սրբանց):* Մեկ է՝ շատ կուզեի, որ նվագեք այդ
երգը: *(Մեք-Գրեգորը գնում է դեպի գավիթը և սեղ*
մում է Ջոնիի հոր ձեռքը):

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - *(Բազմանշանակալից):* Իմ անունը Ջա-
պըր Մեք-Գրեգոր է: Ես դերասան եմ:

ՋՈՆԻ ՀԱՅՐԸ - *(Բերկրալից):* Մեծապես ուրախ եմ Ձեզ
հետ ծանոթանալուս համար: *(Ինչպես արքան է*
հրամայում): Ջոնի, մի սափոր ջուր բեր պարոն Մեք-
Գրեգորի համար:

Ջոնին վազում է տան հետև:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - *(ծալալից մտնելով, հոգոց հանկով,*
քայց, այնուամենայնիվ, ասելով ճշմարտությունը):
Հիանալի տղա է:

ՋՈՆԻ ՀԱՅՐԸ - *(Կարծես սովորական մի բան ասի):* Ինձ

նման հանձար է:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – (*Հոգնած մոնչալով*): Դուք նրան շատ եք սիրում, չէ՞:

ՋՈՆԻ ԼԱՅՐԸ – (*Ուրախացած, որ ապրում է*): Մենք միևնույն մարդն ենք: Նա իմ շունչն ու հոգին է: Նկատեցիք ինչ ժիրն է:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – (*Ուրախացած, որ տակավին ողջ է*): Նկատեցի:

ՋՈՆԻ ԼԱՅՐԸ – (*Հպարտությամբ և բարկությամբ*): Ինքս էլ եմ այդպես, միայն թե ավելի մեծ եմ և նվազ պայծառամիտ:

Ջոնին վազելով բերում է մի սափոր ջուր և մեկնում է պարոն Մեք-Գրեգորին: Ծերունին հետ է գցում ուտերը, բարձրացնում է գլուխը, ռունգերը լայնանում են: Նա խոնչում է, աչքերը լայն բացված են. սափորը մոտեցնելով շուրթերին՝ մի երկար ումպով խմում է ամբողջ ջուրը, իսկ Ջոնին և հայրը ապշած ու հիացած դիտում են այդ տեսարանը: Ծերունին խոր շունչ է քաշում, նայում է շուրջը, ապա դեպի երկինք և ապա Սան Բենիտո փողոցի ծայրը, ուր երեկոյան արևը արդեն մայր է մտնում:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – (*Մտախոհ, տրտմազին, ուժասպառ, ցածրաձայն*): Երևի որ իմ տունը մի հինգ հազար մղոն հեռու լինի էստեղից: Բան կամ ուտելու, գոնե մի կտոր հաց ու պանիր, որ իմ մարմինն ու շունչը իրար կպած մնան:

ՋՈՆԻ ԼԱՅՐԸ – (*Իսկը Նապոլեոնը*): Ջոնի, վազիր նպարավաճառի մոտ և մի ֆրանսիական հաց ու մի ֆունտ պանիր բեր:

ՋՈՆԻ – (*Օրհասական ձայնով*): Տուր փողը:

ՋՈՆԻ ԼԱՅՐԸ – (*Բանաստեղծորեն, հպարտությամբ*): Դու գիտես, որ ես մի պենս էլ չունեմ, Ջոնի: Պարոն

Կոսակին ասա թող ապառիկ տա:

ՋՈՆԻ – *(Հնազանդ որդի, բայց դժկամ)*: Չի տա: Առանց այդ էլ հոգնել է մեզ ապառիկ տալուց: Ասում է, որ մենք չենք աշխատում և երբեք չենք մարում մեր հաշվեգրերը: Մենք նրան պարտք ենք քառասուն սենթ:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – *(Անհամբեր, գրգռված)*: Գնա և մեր վիճակը բացատրիր նրան: Դու գիտես, որ դա քո պարտականությունն է:

ՋՈՆԻ – *(Պաշտպանելով իր իրավունքները)*: Նա բացատրություն չի ուզում: Ասում է, որ լսել անգամ չի կամենա: Նա իր քառասուն սենթն է, ուզում: Ուրիշ ոչինչ:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – *(Նսպույեռն)*: Գնա մոտը և համոզիր, որ հաց տա ու մի ֆունտ պանիր: *(Քնքշորեն, խնդրանքով, փաղաքշական)*: Էդ գործը գլուխ քեր, Ջոնի: Դու կարող ես:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – *(Անհամբեր և քաղցած)*: Գնա, տղաս, ու պարոն Կոսակին ասա, թող քեզ հաց տա ու մի ֆունտ պանիր:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Գնա, Ջոնի: Դու դեռ երբեք դատարկ չես հեռացել այդ խանութից, միշտ մի բան քերում ես: Տասը թույլ ժամանակ եմ տալիս: Կվերադառնաս արքայավայել ուտելիքով: *(Իր զվարճության համար)*: Կամ առնվազն դուքսին վայել...

ՋՈՆԻ – Չգիտեմ: Պարոն Կոսակն ասում է, որ մենք նրան հիմարի տեղ ենք դրել: Նա ուզում է իմանալ, թե դու ինչ աշխատանք ես անում:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – *(Մոլեգին)*: Դու էլ գնա և պատմիր, *(հերոս)*: Ես թաքցնելու ոչինչ չունեմ: Ես բանաստեղծություն

եմ գրում զօր ու գիշեր:

ՋՈՆԻ - (*Վերջապես տեղի տալով*): Լավ, բայց չեմ կարծում, որ դա ազդի նրա վրա: Նա ասում է, որ դու շարունակ նստած ես տանը և աշխատանք չես փնտրում: Նա ասում է, որ դու ծույլ ու պարապ մարդ ես:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - (*Գոռալով*): Գնա նրա մոտ, Ջոնի, և ասա այդ մեծասիրտ սլովակին, որ ինքը խենթ է: Շտապիր այնտեղ և ասա այդ իմաստուն, այդ բարեկիրթ ու փառավոր մարդուն, որ քո հայրը մեր ժամանակի չճանաչված ամենամեծ բանաստեղծներից մեկն է :

ՋՈՆԻ - Նրա ինչ հոգն է, պա, բայց ես կգնամ: Կաշխատեմ ամեն ինչ անել: Տանը բոլորովին բան չունենք:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - (*Ողբերգորեն, գոչելով*): Միայն բոված եգիպտացորեն: (*Մեք-Գրեգորին*): Այս վերջին չորս օրը միայն բոված եգիպտացորեն ենք կերել: Ջոնի, եթե ուզում ես, որ ես իմ պոեմն ավարտեմ, գնա և հաց ու պանիր ձարիր:

ՋՈՆԻ - Կաշխատեմ մի բան բերել:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - Շատ չուշանաս, Ջոնի: Ես հինգ հազար մղոն հեռու եմ իմ տնից:

ՋՈՆԻ - Վազելով կգնամ, պարոն Մեք-Գրեգոր:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - (*Ի գլխարձոթյուն, Աստծուն*): Թե ճանապարհին հանկարծ փող գտնես, հիշիր՝ հավասար կբաժանենք:

ՋՈՆԻ - (*Կատրակից ուրախացած*): Շատ լավ, պա:

Ջոնին դուրս է վազում փողոց:

Պարոն Կոսակի նպարեղենի խանութը: Կոսակը քնած է թևերը գլխի տակ ծալած: Ջոնին թափով ներս է մտնում: Կոսակը բարձրացնում է գլուխը: Նա մի սիրունատես, բարեկիրթ, ծանրաբարո մարդ է, մեծ, խարտյաշ, հնաձև բեղերով: Ցնցում է գլուխը՝ ջանալով

զարթնել:

ՋՈՆԻ – *(Դիվանագիտորեն)*: Պարոն Կոսակ, եթե Դուք ընկնեիք Չինաստան և աշխարհում ոչ բարեկամ ունենայիք և ոչ էլ փող, չէիք հուսա, որ որևէ մեկը ձեզ մի ֆունտ բրինձ տար:

ԿՈՍԱԿ – Ուզածդ ինչ է:

ՋՈՆԻ – Հենց էնպես, ուզում եմ մի քիչ խոսել: Դուք ուրախ կլինեիք, եթե արիական ցեղի անդամներից մեկնումեկը ձեզ մի փոքր օգնություն ցույց տար, չէ՞, պարոն Կոսակ:

ԿՈՍԱԿ – Ինչքան փող ունես:

ՋՈՆԻ – Խոսքս փողի մասին չէ, պարոն Կոսակ, Չինաստանում լինելու մասին է:

ԿՈՍԱԿ – Ինչ որ չեմ տեսել, չգիտեմ:

ՋՈՆԻ – Ձեզ ինչպե՞ս կզգայիք Չինաստանում, այդ վիճակի մեջ, պարոն Կոսակ:

ԿՈՍԱԿ – Չգիտեմ, Ջոնի: Ես ինչ գործ ունեմ Չինաստանում:

ՋՈՆԻ – Ասենք թե այցելել եք այդ երկիրը: Քաղցած եք և հինդ հազար մղոն տանից հեռու և աշխարհում ոչ մի բարեկամ էլ չունեք: Բա կլինե՞ր, պարոն Կոսակ, որ բոլորը մերժեին ձեզ նույնիսկ մի ֆունտ բրինձ տալ:

ԿՈՍԱԿ – Երևի չէր լինի, բայց ոչ դու ես Չինաստանում, Ջոնի, ոչ էլ քո հայրը: Դու էլ, հայրդ էլ պետք է տանից դուրս գաք և ի վերջո մի օր աշխատեք: Լավ է՝ հենց հիմիկվանից սկսեք: Ես ձեզ այլևս նպարեղեն չեմ տա, որովհետև գիտեմ, որ չեք կարող վճարել:

ՋՈՆԻ – Պարոն Կոսակ, դուք ինձ սխալ եք հասկանում: Սա 1914 թիվն է և ոչ թե 1913-ը: Իմ խոսքը նպարեղենի մասին չէ: Ես խոսում եմ Չինաստանում ձեզ շրջա-

պատող կռապաշտ մարդկանց մասին, որոնք թույլ են տալիս, որ Դուք սովից մեռնեք:

ԿՈՍԱԿ – Սա Չինաստանը չէ: Այստեղ պետք է գործ գտնես ու ապրուստդ ապահովես: Ամերիկայում ամեն մարդ պետք է աշխատի:

ՋՈՆԻ – Պարոն Կոսակ, ենթադրենք թե Ձեզ հարկավոր է հաց և մի ֆունտ պանիր, որ սովից չմեռնեք: Դուք կքաշվեի՞ք այդ բաները խնդրել մի քրիստոնյա միսիոներից:

ԿՈՍԱԿ – Այո, կքաշվեի. ես կամաչեի խնդրել:

ՋՈՆԻ – Նույնիսկ, եթե գիտենայիք, որ կվերադարձնեք երկու հաց և երկու ֆունտ պանիր նրա տված մեկ հացի և մեկ ֆունտ պանրի փոխարեն: Նույնիսկ այդ դեպքում, պարոն Կոսակ:

ԿՈՍԱԿ – Նույնիսկ այդ դեպքում:

ՋՈՆԻ – Այդ արդեն չեղավ, պարոն Կոսակ: Դա պարտվողի խոսք է, և Դուք այդ գլխոք: Ուրեմն Դուք պարզապես սովից կմահանաք Չինաստանում, պարոն Կոսակ:

ԿՈՍԱԿ – Հոգ չէ, թե կմահանամ: Դու և քո հայրը պարտավոր եք վճարել հացի և պանրի համար: Ինչո՞ւ հայրդ մի աշխատանք չի գտնում:

ՋՈՆԻ – *(Անմիջապես փոխում է գրոհի ձևը՝ մտքի փոխարեն դիմում է զգացմունքին):* Ինչպե՞ս եք, պարոն Կոսակ:

ԿՈՍԱԿ – Ես լավ եմ, Ջոնի: Դու ինչպես ես:

ՋՈՆԻ – Ավելի լավ լինել հնարավոր չի, պարոն Կոսակ: Երեխաներն ինչպե՞ս են:

ԿՈՍԱԿ – Բոլորն էլ լավ են, Ջոնի: Ստեփանը արդեն սկսել է քայլել:

ՋՈՆԻ – Հրաշալի է: Անջելան ինչպես է:

ԿՈՍԱԿ – Անջելան սկսում է, երգել: Քո տատիկն ինչպես է:

ՋՈՆԻ – Տատիկս լավ է: Նա էլ երգելու փորձեր է անում:
Ասում է, որ ավելի լավ է օպերայի երգչուհի լինել,
քան թե Անգլիայի թագուհի: Ձեր կինը՝ տիկին
Մարթան, ինչպե՞ս է:

ԿՈՍԱԿ – Օհ, հրաշալի:

ՋՈՆԻ – Ինչքան ուրախ եմ, որ ձեր տանն ամեն ինչ լավ է:
Ստեփանը մի օր մեծ մարդ է դառնալու, ես գիտեմ:

ԿՈՍԱԿ – Հույս ունեմ: Ես նրան կուղարկեմ քոլեջ և կհոգամ,
որ բոլոր հնարավորություններն ունենա ուսում
առնելու, մի բան, որից ես գուրկ մնացի: Ձեմ ուզում,
որ նա էլ ամբողջ կյանքում դժվարություններ քաշի:

ՋՈՆԻ – Ես մեծ հավատ ունեմ Ստեփանի հանդեպ, պարոն
Կոսակ:

ԿՈՍԱԿ – Ինչ ես ուզում, Ջոնի և ինչքան փող ունես:

ՋՈՆԻ – Պարոն Կոսակ, ես էստեղ չեմ եկել որևէ բան
գնելու: Դուք գիտեք, որ ես սիրում եմ մեկ- մեկ էսպես
հանգիստ փիլիսոփայել ձեզ հետ: *(Արագորեն,
սողաչակյան):* Խնդրում եմ մի ֆրանսիական հաց
տաք և մի ֆունտ պանիր:

ԿՈՍԱԿ – Դու պետք է կանխիկ վճարես, Ջոնի:

ՋՈՆԻ – Իսկ Եսթերը: Ինչպե՞ս է Եսթերը, ձեր սիրունիկ
դուստրը:

ԿՈՍԱԿ – Լավ է, Ջոնի, բայց դու պետք է կանխիկ վճա-
րես: Դու և քո հայրը այս երկրի ամենավատ
քաղաքացիներն եք:

ՋՈՆԻ – Ուրախ եմ, որ Եսթերը լավ է, պարոն Կոսակ:
Այսօր մեզ հյուր է եկել Ջասպըր Մեր-Գրեգորը: Մեծ
դերասան է:

ԿՈՍԱԿ – Երբեք անունը լսած չկամ:

ՋՈՆԻ – Մի շիշ էլ գարեջուր տվեք, պարոն Մեր-Գրեգորի

համար:

ԿՈՍԱԿ - Ես քեզ գարեջուր չեմ կարող տալ:

ՋՈՆԻ - Կարող եք, համոզված եմ:

ԿՈՍԱԿ - Չեմ կարող: Մի ֆրանսիական հաց կտամ ու մի ֆունտ պանիր, ուրիշ ոչինչ: Հայրդ որ գործ է անում, ինչ գործ է անում, Ջոնի:

ՋՈՆԻ - Հայրս բանաստեղծություններ է գրում, պարոն Կոսակ: Միայն այդ գործով է զբաղված: Նա աշխարհի ամենամեծ բանաստեղծներից մեկն է:

ԿՈՍԱԿ - Երբեք փող ստանում է:

ՋՈՆԻ - Նա փող երբեք չի ստանում: Հորս արածը ոնց որ ձեր թխած կարկանդակները, որ ինքներդ ուտել չեք կարող:

ԿՈՍԱԿ - Ես չեմ սիրում այդ տեսակ աշխատանք: Ինչո՞ւ քո հայրը չի աշխատում այնպես, ինչպես բոլորը, Ջոնի:

ՋՈՆԻ - Նա ավելի դժվար աշխատանք է անում, քան մյուսները: Իմ հայրը կրկնակի ծանր աշխատանք է տանում, քան միջին մարդը:

Պարոն Կոսակը Ջոնիին տալիս է մեկ ֆրանսիական հաց և մի ֆունտ պանիր:

ԿՈՍԱԿ - Իմացիր, այժմ դուք ինձ պարտք եք ուղիղ հիսունհինգ սենթ, Ջոնի: Այս անգամ մի բան տվեցի, բայց այլևս չեմ տա:

ՋՈՆԻ - (*Շեմքին*): Եսթերին ասեք, որ ես իրեն սիրում եմ:

Ջոնին խանութից վազում է դուրս: Պարոն Կոսակը ընկնում է մի ճանձի հետևից, ճանձը փախչում է, նորից հետապնդում, ճանձը դարձյալ փախչում է, նա ճանձին հետապնդում է խանութով մեկ, ամբողջ ուժով հարվածելով պատերին, այդ ձևով արտահայտելով իր բողոքը աշխարհի դեմ:

Նույն տունը: Ջոնիի հայրը և ծերունին նայում են փողոցն ի

վար՝ ակնկալելով, որ Ջոնին կվերադառնա ուսելիքով: Նրա տատը կանգնած է գավթում, նույնպես անհամբերությամբ սպասելով ուսելիքի:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Կարծես թե ուսելիք է բերում:

ՋՈՆԻ ՀԱՅՐԸ – (Հպարտությամբ): Անկասկած: (Նա ձևաքով է անում գավթում կանգնած պատավին, որը ներս է վազում սեղանը պարտասրելու: Ջոնին վազում է դեպի իր հայրը և Մեք-Գրեգորը): Ես գիտեի, որ դատարկ չես դառնա:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Ես նմանապես:

ՋՈՆԻ – Պարոն Կոսակն ասաց, որ մենք պարտք ենք իրեն ուղիղ հիսուն-հինգ սենթ: Ասաց, որ այլևս մեզ ապառիկ ոչ մի բան չի տա:

ՋՈՆԻ ՀԱՅՐԸ – Այդ իր կարծիքն է: Ինչի մասին խոսեցիր:

ՋՈՆԻ – Սկզբում խոսեցի Չինաստանում սովամահ լինելու մասին: Հետո հարցուփորձ արի, թե ինչպե՞ս է նրա ընտանիքը:

ՋՈՆԻ ՀԱՅՐԸ – Է, ինչպե՞ս են բոլորը:

ՋՈՆԻ – Հրաշալի: Բայց փող չգտա: Նույնիսկ մի պենսանոց:

ՋՈՆԻ ՀԱՅՐԸ – Օ, ոչինչ, փողը դեռ ամեն ինչ չէ:

Նրանք մտնում են տուն:

Հյուրասենյակ: Բոլորը նստած են սեղանի շուրջը: Ընթրիքը վերջացած է: Մեք-Գրեգորը էստեղ-էստեղ մի փշրանք է գտնում և զգում բերանը: Նա դեսուդեն է նայում, տեսնի՝ էլ բան չկա ուտելու:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Այդ վերևի կանաչ ամամը, Ջոնի, ի՞նչ կա մեջը:

ՋՈՆԻ – Քարե գնդիկներ:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Այդ դարակը, Ջոնի, ուտելու բան կա՞ մեջը:

ՋՈՆԻ – Ծղրիդներ:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Անկյունում դրված այդ մեծ անոթը, Ջոնի,

որն է անուշահամ բան կա՞ մեջը:

ՋՈՆԻ – Մեջը մի լորտու է:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Ինչ մեծ ախորժակով մի պատառ խաշած լորտու կուտեի, Ջոնի:

ՋՈՆԻ – (*Կենդանիներին պահպանելով*): Չի կարելի, պարոն Մեք-Գրեգոր:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Իսկ ինչո՞ւ չի կարելի, Ջոնի, Ինչո՞ւ չէ, տղաս: Ես լսել եմ, որ Բորնեյի բնիկները օձ և մորեխ են ուտում: Տանը բանի՞ հատ չաղլիկ մորեխ ունես: Մի վեց հատ կունենամ...

ՋՈՆԻ – Ընդամենը չորս հատ ունեմ:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Շուտ արա, տղաս, մորեխներին բեր: Ուտելուց հետո ես քեզ համար կնվագեմ քո սիրած երգը: Ահավոր քաղցած եմ, Ջոնի:

ՋՈՆԻ – Ես էլ շատ քաղցած եմ, բայց ոչ որի թույլ չեմ տա սպանել անմեղ արարածներին: Նրանք էլ մարդկանց պես իրավունք ունեն ապրելու:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – (*Մեք-Գրեգորին*): Գուցե մի բան նվագեք: Կարծում եմ տղաս շատ կուրախանա:

ՋՈՆԻ – (*Ցայրկելով ուրքի*): Նվագեք, պարոն Մեք-Գրեգոր:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Շատ լավ, Ջոնի: Հա՛ց: Հա՛ց: Աստված իմ որքան վայրագորեն է հացը մաքառում սրտի հետ:

Մեք-Գրեգորը վեր է կենում և սկսում է շեփորել. հետզհետե նրա շեփորը ավելի բարձրագոյ է հնչում, ավելի գեղեցիկ ողբագին, քան ինչել է որն է շեփոր աշխարհում: Տասնևութ հարևաններ հավաքվում են դռան առաջ և ծափահարում են, երբ նա ավարտում է նվագը:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – (*Նվագով հիացած*): Ես ուզում եմ Ձեզ ներկայացնել ժողովրդին:

Նրանք դուրս են գալիս գավիթ:

Նույն տունը, բազմությունը նայում է գավթում կանգնած Ջոնիի հորը, Մեր-Գրեգորին և Ջոնիին:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Ազնիվ հարեաններ և բարեկամներ, ահավասիկ ձեր առաջ կանգնած է Ջասայր Մեր-Գրեգորը, մեր ժամանակի շեքսպիրյան ամենամեծ դերասանը: *(Դադար)*: Այդ իմ կարծիքն է:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – *(Որպես դերասան)*: Ես հիշում եմ իմ առաջին ելույթը Լոնդոնում 1851 թվականին, կարծես երեկ լիներ: Տասնչորսամյա մի տղա էի Գլազգոյի աղքատ թաղամասերից: Իմ անդրանիկ դերը սուրհանդակ էր մի թատերգության մեջ, որի անունը, դժբախտաբար, մոռացել եմ: Խոսքեր չունեի, իսկ շարժում՝ ինչքան կուզեք, շարունակ վազում էի մի սպայից մյուսը, սիրահարից՝ իր սիրուհուն և նորից դեպի հետ, ու այսպես անվերջ:

ՌՈՒՖ ԷՊԼԻ – *(Ափսոսանքով ընդմիջելով այդ մեծ ճառը)*: Մի ուրիշ բան էլ չե՞ք նվագի, պարոն Մեր-Գրեգոր:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Դուք տանը հավկիթ ունե՞ք:

ՌՈՒՖ ԷՊԼԻ – Իհարկե ունեմ: Մի տասներկու հատ ունեմ տանը:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Նեղություն չե՞ արդյոք Ձեզ համար գնալ և այդ տասներկու հավկիթներից մեկը բերել այստեղ: Երբ վերադառնաք, ես մի այնպիսի երգ կ'նվագեմ, որ ձեր սիրտը թրթռա հրճվանքից ու վշտից:

ՌՈՒՖ ԷՊԼԻ – Գնացի՛ *(Գնում է)*:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – *(Դիմելով քաղմոթյանը)*: Իմ բարեկամներ, հաճույքով կուզենայի ձեզ համար մի նոր երգ նվագել այս ոսկեփող շեփորով, բայց երկար ժամանակ է՝ ինչ հեռացել եմ տանից և սաստիկ հոգնած եմ: Եթե բարի գտնվեք ամեն մեկդ ձեր

տունը գնալ և շտապով մի-մի պատառ ուտելիք բերել, ապա ես, հպարտությամբ ոգեպնդվելով, ձեզ համար կնվագեմ մի երգ, որը հիմնովին կփոխի յուրաքանչյուրիդ կյանքի ընթացքը, մղելով այն դեպի լավը:

Մարդիկ ցրվում են: Վերջին գնացողը լինում է Եսթեր Կոսակը, որը լսում է ամբողջ ճառը և ապա վազում է տուն: Մեք-Գրեգորը, Ջոնիի հայրը և Ջոնին նստում են աստիճաններին և լուռ սպասում: Գնացողները մեկ առ մեկ վերադառնում են՝ ուտելիք բերելով Մեք-Գրեգորի համար. ձու, երշիկ, մի փունջ կանաչ տխ, երկու տեսակ պանիր, կարագ, երկու տեսակ հաց, խաշած կարտոֆիլ, թարմ պոմիդոր, մի սեխ, թեյ և ուրիշ շատ բաներ:

Շնորհակալ եմ, բարեկամներս, շնորհակալ եմ:

Նա կանգնում է հանդիսավոր դիրքով, սպասելով կատարյալ լռության, շտկում է իրեն, կատաղորեն նայում է շուրջը, շեփորը մոտեցնում է շուրթերին, սակայն մի պահ գրգռվում է Եսթեր Կոսակի պատճառով, որը ձեռքին մի սմբուկ բռնած, շտապ-շտապ, աղմուկով գալիս միանում է բոլորին: Երբ տիրում է լռություն, նա նվագում է «Իմ սիրտը լեռներում է» երգը: Մարդիկ արտասվում են, ծունկի են իջնում, երգում են խմբով և ապա հեռանում: Մեք-Գրեգորը հանդիսավորությամբ դիմում է հորը և որդուն:

Պարոն, եթե ձեզ համար նեղություն չէ, ես կուզենայի միառժամանակ ձեր տանը ապրել:

ՋՈՆԻ ԼԱՅՐԸ - *(Ուրախացած և զարմացած):* Պարոն, իմ տունը ձեր տունն է *(Մընում են ներս):*

Նույն սենյակը: Լնցել է տասնութ օր: Մեք-Գրեգորը քնած է հատակին, մեջքի վրա պառկած: Ջոնին կամացուկ գնում-գալիս է, մեկ սրան, մեկ նրան նայում: Նրա հայրը, սեղանի առաջ նստած, բանաստեղծություն է գրում: Տատը ճոճաթոռում նստած ճոճվում է: Դուռը բախում են: Բոլորը, բացի Մեք-Գրեգորից, վեր թռչելով վազում են դեպի դուռը:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – (*Դռան մուր*): Ո՛վ է:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԳԻԸ – Ես դերասան Մեք-Գրեգորին եմ փնտրում:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Ինչ եր ուզում:

ԶՈՆԻ – Ասա թող ներս գա, պա:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Դե, իհարկե: Ներողություն: Ներս համե-
ցեր, խնդրեմ:

Ներս է, մտնում մի երիտասարդ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԳԻԸ – Իմ անունը Ֆիլիպ Կարմայրլ է՝ ծերանոցից:
Ինձ ուղարկել են, որ պարոն Մեք-Գրեգորին տուն
տանեմ:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – (*Արթնասնալով և հապտակին նստելով*):
Տո՛ւն: Ո՛վ տվեց այդ անունը: (*Գոռալով*): Ես հիմա
հազար մղոն հեռացել եմ տնից, միշտ հեռու եմ եղել
և միշտ կլինեմ: Այս երիտասարդը ո՞վ է:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԳԻԸ – Պարոն Մեք-Գրեգոր, ես Ֆիլիպ Կարմայրլն
եմ՝ ծերանոցից: Ինձ ուղարկեցին, որ ձեզ տուն
բերեմ: Երկու շաբաթից մենք պետք է ցուցադրենք
մեր տարեկան ներկայացումը: Ձեր կարիքն են
զգում գլխավոր դերի համար:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – (*Վեր բարձրասնալով Զոնիի և նրա հոր
օգնությամբ*): Այդ ի՞նչ տեսակ դեր է: Ես երիտասարդ
արկածային դերեր վաղուց է, որ չեմ կարողանում
խաղալ:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԳԻԸ – Դուք պետք է Լիր Արքա խաղաք, պարոն
Մեք-Գրեգոր: Հրաշալի դեր է ձեզ համար:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – (*Որպես բեմի կանչն առած դերասան*):
Մնաք բարով, իմ թանկագին բարեկամներ: (*Վերա-
դառնում է գավիթից*): Կյանքիս և ոչ մի պահին այցե-
լածս ոչ մի վայրում երբեք և ոչ մի տեղ ես պատիվ
ու հաճույք չեմ ունեցել հաղորդակից լինել ձեզ

նման վսեմ, անարատ և բերկրալի հոգիների հետ:
Ծերունին և երիասարդը գնում են: Մի պահ լռություն է տիրում՝
ցավով և մենությամբ լի:

ՋՈՆԻ ԼԱՅՐԸ – *(Քաղցած, բարձրաձայն)*: Ջոնի, գնա
պարոն Կոսակի խանութը և մի քիչ բան բեր ուտելու:
Դու ձևը գիտես, Ջոնի: Գնա մի որևէ բան ճարիր:

ՋՈՆԻ – *(Քաղցած, բարկացած և բարձրաձայն)*: Մենք
պարոն Կոսակին պարտք ենք ութսունհինգ սենթ:
Նա մեզ այլևս ոչ մի բան չի տա առանց փողի:

ՋՈՆԻ ԼԱՅՐԸ – Մոտը գնա, Ջոնի: Բեզ կիաջողվի այդ
հիանալի սլովակից մի քիչ ուտելիք ստանալ մեզ
համար:

ՋՈՆԻ – *(Հուսահատորեն)*: Էհ, պա:

ՋՈՆԻ ԼԱՅՐԸ – *(Զարմացած, գոռալով)*: Ի՞նչ: Դու՝ իմ
որդին, և այդպես՝ հուսալքված: Հառա՛ջ: Ես այդ
ձևով եմ մաքառել անգութ աշխարհի դեմ, երբ դու
դեռ ծնված չէիր: Բռ ծնունդից հետո մենք միասին
ենք մաքառել և պիտի մաքառենք մինչև վերջ:
Մարդիկ բանաստեղծություն սիրում են, բայց չեն
հասկանում, ահա ամբողջ ցավը: Ոչ մի բան չի
կարող մեզ կասեցնել, Ջոնի: Գնա այդ խանութը և
մեզ համար ուտելիք ճարիր:

ՋՈՆԻ – Շատ լավ, պա: Կաշխատեմ *(վազում է դեպի շեմ-
քը)*:

Նույն տունը: Վրան այժմ մի մեծ ցուցանակ կա՝ «Տրվում է
վարձով»:

1514 թվականի նոյեմբեր ամսի առաջին օրերից մեկը, արշա-
լույսից առաջ: Մոտալուտ ճմեռ է: Բարձր երկնքում կոնչալով
դեպի հարավ է չվում սագերի մի երամ: Ջոնին նստած է գավիթի
աստիճաններին, ձեռքը կգակին: Նա առնում է սագերի ձայնը,

ցատկում է ոտքի և նայում է երկինք՝ տեսնի նրանց երամը: Սագերի կանչը հետզհետե նվազում է և ապա մարում: Ջոնին վերադառնում է և նստում աստիճանների: Արևը ծագելիս, մի մեծ շքեղ ժպիտ ողողում է նրա դեմքը: Նա աչքի ծայրով նայում է առավոտյան լույսին, կարծես դա իր թաքուն խաղընկերը լինի, որի հետ իրար շատ լավ են հասկանալ: Որքան լույսը առատանում է, այնքան այդ խաղը Ջոնիի և արևի միջև գնալով զարգանում է, ինչպես մի երաժշտական թեմա, և Ջոնին, ոտքի կանգնելով, դեմքը դարձնում է լույսին: Նա թևերը բարձրացնում է, մեծ հանդիսավորությամբ մի քանի անգամ գլուխկոնծի է տալիս, ապա տեղից պոկվում է, վազում տան շուրջը և վերադառնում մյուս կողմով՝ համարյա պարելով:

Ոչ հեռվում անցնում է մի բեռնատար գնացք, գետինը ցնցելով:
Առավոտյան լույսը շատանում է:

Սուլկով անց է կենում լրագրեր առաքող տղան: Գավառական փոքրիկ քաղաքի ցրիչ է, մոտ տասներեք տարեկան: Իր աշխատանքը կատարած մարդու լուրջ և ինքնուրույն տեսք ունի: Նրա լրագրերի տուպրակները դատարկ են: Գիշերն անցել է: Օրավարձը վաստակված է: Լրագրերը ցրված են ընթերցողների դռներին: Աշխարհի վրա բացվել է նոր օր: Երկու ժամ, դեռ լույսը չբացված, տղան շրջել է քաղաքի մութ փողոցներով: Այն երգը, որ նա սուլում է, մեղմ է և իմաստալի: Նա ինքն է հնարել այդ երգը, լուսաբացի երգը:

ՋՈՆԻ - *(Աստիճաններից ներքև վազելով):* Հեղին:

ՏՂԱՆ - *(Կանգնելով):* Հեղին:

ՋՈՆԻ - Դա ի՞նչ երգ է:

ՏՂԱՆ - Ո՞րը:

ՋՈՆԻ - Որ սուլում էիր:

ՏՂԱՆ - Միթե սուլում էի:

ՋՈՆԻ - Իհարկե: Չգիտեմ:

ՏՂԱՆ - Դե, ես միշտ էլ սուլում եմ:

ՋՈՆԻ - Մի քան սուլում էիր: Ի՞նչ էր:

ՏՂԱՆ – Չգիտեմ:

ԶՈՆԻ – Երանի ես էլ կարողանայի սուլել:

ՏՂԱՆ – Ամեն մարդ էլ կարող է սուլել:

ԶՈՆԻ – Ես չեմ կարող: Ինչպե՞ս ես անում:

ՏՂԱՆ – Ցույց տալու բան չի: Ուղղակի սուլիր:

ԶՈՆԻ – Ո՞նց:

ՏՂԱՆ – Այ, էսպես: *(Հանպարաստից մի բան հնարելով սուլում է ամենայն ճարպարությամբ):*

ԶՈՆԻ – *(Հիացած):* Երանի ես էլ կարողանայի էդպես սուլել:

ՏՂԱՆ – *(Իրեն շոյված զգալով, փափագելով ավելի ուժեղ ցուցակություն գործել):* Դատարկ բան էր: Հապա սա լսիր:

Նույն եղանակին ևս մի բանի շեշտ ու երանգ է ավելացնում:

ԶՈՆԻ – Կարո՞ղ ես ինձ սովորեցնել:

ՏՂԱՆ – Սուլելը չեմ սովորեցնում: Պարզապես սուլիր: Սա էլ մի ուրիշ ձև է: *(Նա սուլում է մի փոքրիկ եղանակ, նման լրագրավաճառ ցուցաների ականջ ծակող սուլոցին, բայց մի քիչ ավելի մեղմ):*

ԶՈՆԻ – *(Փորձելով սուլել):* Սրա՞ պես:

ՏՂԱՆ – Դա սկիզբն է: Էդպես շարունակիր ու քիչ հետո բերանդ կգտնի իր ձևը և ինքդ էլ չես նկատի, թե ո՞նց եղավ, որ սուլում ես:

ԶՈՆԻ – Ազնի՞վ խոսք:

ՏՂԱՆ – Հավատա:

ԶՈՆԻ – Մայրդ մեռած է:

ՏՂԱՆ – Ո՞նց իմացար:

ԶՈՆԻ – Իմ մայրն էլ մեռած է:

ՏՂԱՆ – Ճի՞շտ:

ԶՈՆԻ – *(Հոգոց հանելով):* Հա, մայրս մեռավ:

ՏՂԱՆ – Ես մորս չեմ հիշում: Դու քո մորը հիշում ես:

ԶՈՆԻ – Էնքան էլ պարզ չեմ հիշում: Թեև երբեմն երագում տեսնում եմ նրան:

ՏՂԱՆ – Ես էլ էի տեսնում:

ԶՈՆԻ – Հիմա էլ չեմ տեսնում:

ՏՂԱՆ – *(Սթափ)*: Էհ, դրանից ինչ օգուտ:

ԶՈՆԻ – Մայրս գեղեցիկ էր:

ՏՂԱՆ – Հա, գիտեմ: Հիշում եմ: Իսկ հայր ունեմ:

ԶՈՆԻ – *(Պարծասքով)*: Օ, իհարկե, տանն է հիմա, քնած է:

ՏՂԱՆ – Իմ հայրն էլ է մեռած:

ԶՈՆԻ – Հայրդ էլ:

ՏՂԱՆ – *(Իրողությունը հասարարելով)*: Հա:

Սկսում են մեկը մյուսին ցգել-բռնել թենիսի մի հին գնդակ:

ԶՈՆԻ – Որևէ հարազատ ունեմ:

ՏՂԱՆ – Մորաքույր ունեմ, բայց իսկական մորաքույրս չէ: Ես որբանոցում եմ մեծացել: Որդեգրված եմ:

ԶՈՆԻ – Որբանոցն ինչ բան է:

ՏՂԱՆ – Մի տեսակ տեղ է, ուր ապրում են անհայր-անմայր երեխաները, մինչև մեկնումեկը նրանց որդեգրի:

ԶՈՆԻ – Որդեգրելը ո՞րն է:

ՏՂԱՆ – Մեկը, որ տղա կամ աղջիկ է ուզում, գալիս է որբանոց և բոլորի միջից մեկին վերցնելով՝ տանում է իր տունը: Թե քեզ վերցրին, ուրեմն դու կգնաս ու կապրես նրանց մոտ:

ԶՈՆԻ – Գոհ ես, որ քեզ որդեգրել են:

ՏՂԱՆ – Դժգոհ չեմ *(Տղան մի կողմ է նստում գնդակը)*:

ԶՈՆԻ – Անունդ ինչ է:

ՏՂԱՆ – Հենրի: Իսկ քո՞նը:

ԶՈՆԻ – Զոնի:

ՏՂԱՆ – Լրագիր ուզում ես: Եվրոպայում պատերազմ է:

ՋՈՆԻ – Ես փող չունեմ: Մենք հարուստ չենք: Չենք աշխատում: Իմ հայրը բանաստեղծություն է գրում:

ՏՂԱՆ – *(Ջոնիին լրագրի մի հավելված ցույցով)*: Օ, էդ լավ բան է: Մոտո էրբեք փող չի լինում:

ՋՈՆԻ – Երբեմն: Մի անգամ ես մի քառորդ դոլար գտա: Ընկած էր ուղիղ իմ դիմաց, մայրին: Մի անգամ էլ հայրս Նյու Յորքից տասը դոլարի չեկ ստացավ: Մենք մի հավ առանք և շատ դրոշմանիշեր և թուղթ ու ծրարներ: Հավը հավկիթ չէր ածում, էնպես որ տատս մորթեց և ճաշ եփեց մեզ համար: Դու հավ կերած կամ:

ՏՂԱՆ – Իհարկե: Մի վեց-յոթ անգամ կերած կլինեմ:

ՋՈՆԻ – Ինչ ես ուզում դառնալ, երբ մեծանաս:

ՏՂԱՆ – Ուհ, չգիտեմ: Չգիտեմ, թե ինչ եմ անելու:

ՋՈՆԻ – *(Պարծանքով)*: Ես հորս պես բանաստեղծ եմ դառնալու, ինքը էդպես ասաց:

ՏՂԱՆ – Իսկ ես երևի դեռ որոշ ժամանակ լրագրավաճառ կմնամ: *(Ուզում է գնալ)*: Լավ: Ցտեսություն:

ՋՈՆԻ – Նորից կգամ էստեղ:

ՏՂԱՆ – Ես ամեն առավոտ էս ժամին անցնում եմ էստեղով, բայց քեզ երբեք չեմ տեսել: Առաջին անգամ է:

ՋՈՆԻ – *(Ժպտալով)*: Երազ տեսա, արթնացա, և քունս արդեն փախավ: Որոշեցի վեր կենալ ու էստեղ գալ: Երազում մորս տեսա:

ՏՂԱՆ – Դե, ուրիշ անգամ էլ որ քունդ չտանի, իրար կտեսնենք:

ՋՈՆԻ – Հույս ունեմ: Ցտեսություն:

ՏՂԱՆ – Ցտեսություն: Դու պարզապես փորձիր և ինքդ էլ չես իմանա, թե ոնց եղավ, որ արդեն սուլում ես:

ՋՈՆԻ – Շնորհակալ եմ:

Տղան գնում է սուլկով: Ջոնին ծալած լրագիրը նետում է գավիթն ի վեր և նստում է աստիճաններից:

Նրա տասը գավիթ է ելնում ավելը ձեռքին և սկսում է ավել:

ՋՈՆԻ ԲԱՏԸ - *(Հայերենով, որ նրա իմացած միակ լեզուն է, բացի թուրքերենից, քրդերենից և մի քիչ էլ արաբերենից, որոնք այդ շրջապատում ոչ ոք չի հասկանում):* Իմա՛մ ես, գառ ջան:

ՋՈՆԻ - *(Որը հայերեն հասկանում է, բայց չի խոսում, անգլերենով):* Լավ եմ:

ՋՈՆԻ ԲԱՏԸ - Քու հեր իմա՛մ է:

ՋՈՆԻ - Չգիտեմ: *(Բարձրաձայն՝ հորը):* Էյ, պա, ինչպե՛ս ես: *(Դադար: Ավելի բարձրաձայն):* Պա՛մ: *(Դադար: Լռությո՜ւն):* Քնած կլինի:

ՋՈՆԻ ԲԱՏԸ - Տուն փող կա՛մ:

ՋՈՆԻ - Փո՛ղ: *(Գլուխը տարտաբեկով):* Ոչ:

ՋՈՆԻ ԼԱՅՐԸ - *(Ներսից):* Ջոնի՛:

ՋՈՆԻ - *(Ուրքի ցարկեղով):* Պա՛մ:

ՋՈՆԻ ԼԱՅՐԸ - Դու ինձ կանչեցիր:

ՋՈՆԻ - Ըա: Ինչպե՛ս ես:

ՋՈՆԻ ԼԱՅՐԸ - Լավ եմ, Ջոնի: Դո՛ւ ինչպես ես:

ՋՈՆԻ - Ես լավ եմ, պա:

ՋՈՆԻ ԼԱՅՐԸ - Դրա՛մ համար ինձ արթնացրիր:

ՋՈՆԻ - *(Տարին):* Նա լավ է: *(Հորը, ավելի բարձր ձայնով):* Պառավը ուզում է իմանալ, թե ինչպե՛ս ես:

ՋՈՆԻ ԼԱՅՐԸ - *(Հայերենով՝ մորը):* Աղեկ եմ, մարե, բարի լույս: *(Ջոնիին՝ անգլերենով):* Ինչո՞ւ ես նրան պառավ ասում, նա այնքան էլ ծեր չէ:

ՋՈՆԻ - Ես ուզում էի տատիկ ասել և ոչ թե պառավ:

Ջոնիի հայրը գավիթ է ելնում, շապիկը կոճկելով, գլխով բարևում է մորը, աչքի պոչով նայում է արևին՝ ձիշտ այնպես, ինչպես Ջոնին

Լ,ր նայել, ժպտում նույն ձևով, ամբողջ մարմնով ձգվում ու նայում Լ, արևին, ապա ցատկելով իջնում է աստիճաններից և մեկ անգամ գլուխկոնծի է տալիս. թեև անհաջող՝ գետին է փռվում մեջքի վրա:

ՋՈՆԻ – Ավելի շատ վարժության պիտի անես, պա: Շարունակ նստած ես:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – *(Մեջքի վրա)*: Քո հայրը մեծ բանաստեղծ է, Ջոնի, ճիշտ է, ես քեզ նման հաջող գլուխկոնծի չեմ տալիս, բայց որպեսզի իմանաս, թե ինչ հզոր մարզիկ եմ ես, կարդա այն բանաստեղծությունը, որ երեկ գրեցի:

ՋՈՆԻ – Իսկապես լավն է, պա:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Լավ: *(Լարախաղացի պես ուրքի թռչելով)*: Հոյակապ է: Ուղարկելու եմ «Աթլանթիկ» ամսագրին:

ՋՈՆԻ – Օ, մոռացա, պա: Դռան առաջ մի լրագիր կա:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – *(Գավիթն ի վեր ելնելով)*: Առավոտյան լրագիր է, Ջոնի:

ՋՈՆԻ – Հա:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Օ, դա հրաշալի անակնկալ է: Որտեղի՞ց ձարեցիր:

ՋՈՆԻ – Հենրին տվեց:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Հենրին. Ո՞վ է Հենրին:

ՋՈՆԻ – Մի տղա է, որ ոչ մայր ունի, ոչ էլ հայր: Ու շատ լավ սուլել գիտի:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – *(Վերցնելով լրագիրը և բանալով այն)*: Շնորհքով տղա է: *(Կարդում է խորագրերը)*:

ՋՈՆԻԻ ՏԱՏԸ – *(Դիմելով Ջոնիի հորը, Ջոնիին, ինքն իրեն և աշխարհին)*: Էն դարիպ մարդն ո՞ր է:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – *(Լուրերով տարված)*: Հըմ:

ՋՈՆԻ – Ո՞ր մարդը:

ՋՈՆԻԻ ՏԱՏԸ – Դու գիտես, լաո, էն հալիվորը, որ փող

կփչեր: *(Նա մնջախաղով ցոյց է տալիս, թե ինչպես են փող փչում):*

ԶՈՆԻ - Օհ, պարոն Մեր-Գրեգորը: Նրան հետ տարան ծերանոց:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Լրագիրը կարդալով):* Ավստրիա, Գերմանիա, Ֆրանսիա, Անգլիա, Ռուսաստան: Ցեղեկիներ: Սուզանավեր: Գնդացիներ: Ռումբեր: *(Գլխիկ տարուբերելով):* Նորից գժվել են:

ԶՈՆԻԻ ՏԱՏԸ - *(Ջոնիին, հանդիմանական):* Հայերեն խոսա, լաո:

ԶՈՆԻ - Ես հայերեն խոսել չգիտեմ:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Ջոնիին):* Ինչ է պատահել:

ԶՈՆԻ - Տատիկը պարոն Մեր-Գրեգորի մասին է հարցնում:

ԶՈՆԻԻ ՏԱՏԸ - *(Ջոնիի հորը):* Որտեղ է նա:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Հայերենով):* Հետ դառավ ծերանոց:

ԶՈՆԻԻ ՏԱՏԸ - *(Գլխիկ տխրությամբ օրորելով):* Վախ, վախ, վախ, խեղճ հալիվոր բանտարկյալ:

ԶՈՆԻ - Ծերանոցը բանտ է, պա:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Հաստատ չգիտեմ, Ջոնի:

ԶՈՆԻԻ ՏԱՏԸ - *(Կատրաղած, ձիշտ այնպես, ինչպես իրորդին և թոռնիկն են խոսում, երբ զայրացած են):* Հորի հալիվորներու տուն գնաց: Հիդա տուն չի: Երբ կիզա: *(Մընում է ներս):*

ԶՈՆԻ - Զիշտ է ասում, պա: Ինչո՞ւ պարոն Մեր-Գրեգորը չի վերադառնում և մնում մեզ մոտ: Ինչ է՝ անպայման ծերանոցում պիտի ապրի:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Մարդը որ ծերանում է, Ջոնի, շան ծերանում ու ոչ փող ունի, ոչ էլ հարազատ, նրա տեղը ծերանոցն է:

ԶՈՆԻ - Ես պարզապես երբեմն կարոտում եմ նրան: Դու

չնն կարոտում:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Զշմարիտն ասած, կարոտում եմ, Զոնի:

ԶՈՆԻ – Ես միշտ հիշում եմ նրան, մանավանդ նրա նվագը:

Իսկ նրա ջութ խմելը: Մոռանալու բան է:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Նա հոյակապ մարդ է:

ԶՈՆԻ – Իսկապես նրա սիրտը լեռներում է, պա, ինչպես ինքն էր ասում:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Ոչ բառացիորեն:

ԶՈՆԻ – Եվ իսկապես նա հինգ հազար մղոն հեռու է տնից:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Առնվազն այդքան:

ԶՈՆԻ – Ինչ ես կարծում, նա մի օր կհասնի տուն:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Նա ծեր մարդ է, Զոնի: Անպայման կհասնի:

ԶՈՆԻ – Ուզում ես ասել՝ նա գնացք և նավ կնստի և կհասնի այդ լեռներին:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Այդպես չէ, Զոնի: Նրա հասնելը մի թիչ տարբեր կլինի դրանից: Նա կմեռնի:

ԶՈՆԻ – Դա՛ է տուն հասնելու միակ ճանապարհը:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Դա միակ ճանապարհն է:

Այս ամբողջ ժամանակ Զոնիի հայրը թերթում է լրագիրը, իսկ Զոնին գանազան ճարպիկ շարժումներ է կատարում, քայլում է գավիթի բազրիքների վրայով, ներքև է ցատկում, գլուխկոնծի տալիս, տնկվում գլխի վրա և այլն, և այլն: Նա իր հարցերից մի քանիսը տալիս է այդպես գլխի վրա տնկված: Մոտիկից լսվում է ականջ ծակող մի սուլոց:

ԶՈՆԻ – *(Անհամբեր):* Պարոն Վիլին է, պա, փոստատարը: *(Զոնիի հայրը թռչում է ուրիշ. լրագիրը ձևորից փայր է քնկնում):* Ինչ ես կարծում՝ գուցե Նյու Յորքից մեզ նամակ է եկել և գուցե մեջն էլ մի չնկ է դրված:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Զգիտեմ, Զոնի:

Պարոն Վիլին հեծանիվ նստած գալիս է: Քիչ է, մնում հեծանիվից ընկնի Ջոնիի պատճառով:

ՊԱՐՈՆ ՎԻԼԻ - *(Ցած թռչելով հեծանիվից այնպես, կարծես ձիուց է իջնում):* Բարի լույս, պարոն Ալեքսանդր:

ՋՈՆԻ ԸԱՅՐԸ - Բարի լույս, պարոն Վիլի:

ՋՈՆԻ - Մեզ նամակ կա՞, պարոն Վիլի:

ՊԱՐՈՆ ՎԻԼԻ - *(Պայտասակից նամակների մի կտպոց հանելով և երիզը թուլացնելով սկսում է նայել):* Թույլ տուր տեսնեմ, Ջոնի: Եթե չեմ սխալվում, ես այստեղ մի բան պետք է ունենամ հորդ համար:

ՋՈՆԻ - Նյու Յորքից է:

ՊԱՐՈՆ ՎԻԼԻ - *(Դուրս քաշելով մի փափակ ծրար):* Այո, Նյու Յորքից է, Ջոնի: Պարոն Ալեքսանդր, կարծես ձևերն արդեն մոտ է: Այս առավոտ սագերը չվում էին:

ՋՈՆԻ ԸԱՅՐԸ - *(Հռզված, լարված, սակայն արտաքուստ անփույթ):* Այո, գիտեմ: *(Ինքն իրեն):* Գիտեմ, Գիտեմ:

ՋՈՆԻ - Երբեիցե թե Նյու Յորքից նամակ ստանամ, միշտ պահելու եմ:

ՊԱՐՈՆ ՎԻԼԻ - *(Զրուցելու ցանկությամբ):* Ինչպե՞ս են գործերը, պարոն Ալեքսանդր:

ՋՈՆԻ ԸԱՅՐԸ - Ես առ այսօր բախտավոր եմ եղել իմ գործով, պարոն Վիլի, շնորհակալ եմ:

ՋՈՆԻ - Հայրս մի անգամ եղել է Նյու Յորքում: Եղել ես, չէ՞, պա:

ՋՈՆԻ ԸԱՅՐԸ - Այո, եղել եմ, Ջոնի: Ինչպե՞ս է ձեր ընտանիքը, պարոն Վիլի:

ՊԱՐՈՆ ՎԻԼԻ - Բոլորը լավ են, բացի Ջոյից, որ ամենափոքրն է: Շարունակ լաց է լինում: Իսկ ես երկսայի լացին դիմանալ չեմ կարող: Հետո չգիտեմ, թե ինչ

է կատարվում, բայց դրանից ասես ամեն բանի հավատը կորցնում եմ: Երբ Ջոն լաց է լինում, ես ինքս ինձ ասում եմ, ախր, օգուտը ո՞րն է:

ՋՈՆԻ – Կարծում եմ, ես էլ կյանքումս մի օր Նյու Յորք կընկնեմ:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Դատարկ բան է, պարոն Վիլի: Միաժամանակ հետո երեխան ձայնը կկտրի:

ՊԱՐՈՆ ՎԻԼԻ – Անշուշտ, և որքան շուտ, այնքան լավ: *(Նա հեռանում է, ծրարը ձեռքին):* Ցտեսություն, պարոն Ալեքսանդր, ցտեսություն, Ջոնի:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Պարոն Վիլի:

Պարոն Վիլին ծրարը մեկնում է նրան: Նրանք հրաժեշտ են տալիս, և պարոն Վիլին, հեծանիվ նստելով, գնում է: Ջոնիի հայրը ծրարը պահում է իր առաջ, ակնհայտորեն ցանկանալով բանալ, բայց վախճնում է:

ՋՈՆԻ – *(Անհամբեր):* Դե լավ, պա: Բաց արա նամակը: Ի՞նչ ես սպասում:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – *(Բարկացած, գոռալով):* Ջոնի, ես վախեցած եմ: Չեմ հասկանում, թե ինչպես ես՝ քո հայրը, կարող եմ այսքան վախեցած լինել:

ՋՈՆԻ – Վախեցած չես երևում, պա: Նամակը ումից է:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – «Աթլանթիկ» ամսագրից: Հիշում ես ես բանաստեղծությունները, որ ես գրեցի պարոն Մեր-Գրեգորի էստեղ լինելուց հետո:

ՋՈՆԻ – Գուցե նրանք գնել են էդ բանաստեղծությունները:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Գնել են, հնց չէ: Նրանք բանաստեղծություններ չեն գնում, Ջոնի: Նրանք մարդու ահաբեկելով մեռցնում են: *(Կարդալով իր ստույնը և հասցեն մեծ հանդիսավորությամբ, ահավոր սարսավիղի և տոկոսի չայրույթով):* Բեն Ալեքսանդր

Սան Բենիտո փողոց 2226, Ֆրեզնո, Կալիֆորնիա:

ԶՈՆԻ - Նամակը քեզ է հասցեագրված, պա: Ինչո՞ւ բաց չես անում:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - (*Գոռայով*): Վախեցած եմ, ասացի քեզ: Ես սոսկահար եմ ու ամոթահար: Այդ բանաստեղծությունները հոյակապ էին: Ինչպե՞ս կարող է պատահել, որ ես վախենամ:

ԶՈՆԻ - (*Հանդուգն*): Մի վախենա, պա:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - (*Զայրացած*): Ինչո՞ւ նրանք բարձրաձայն փառարանում են ամեն բան, բացի լավագույնից: Ինչո՞ւ են կործանում իրենք իրենց, մահվան գործիքների հետևից ընկնելով, և դեն են նետում այն ամենը, ինչ ծառայում է կյանքին: Ես այդ բանը չեմ կարողանում հասկանալ: Ոչ մի հույս մեզանից և ոչ մեկի համար:

ԶՈՆԻ - Մի հուսահատվիր, պա: (*Կսպաղած*): Ո՛վ է այդ գրողի տարած «Աթլանթիկ» ամսագիրը:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - (*Բարկացած*): Հեռացիր, Ջոնի: Գնա Լստեղից: Գնա, խնդրում եմ:

ԶՈՆԻ - (*Նույնպես բարկացած*): Լավ, պա:

Ջոնին անցնում է տան հետև, դարձյալ երևում է, մի պահ նայում է հորը, ապա գիտակցում է, որ պետք է հեռանալ:

Ջոնիի հայրը ակներև է, որ հասկանում է՝ «Աթլանթիկ» ամսագիրը հետ է ուղարկել իր բանաստեղծությունները: Նույնչափ ակներև է և այն, որ նա չի կարող դրան հավատալ: Այն էլ է պարզ, որ բանաստեղծությունները հոյակապ են, որովհետև ինքը այդպիսին է: Վագրի պես քայլում է հետ ու առաջ: Թեև նրա շրթունքները փակ են, բայց թվում է, թե խոսում է շրջապատի հետ: Վերջապես նա մոլեգնությամբ պատռում է ծրարը: Ծրարը ցած է ընկնում: Ջոնիի հոր ձեռքին իր բանաստեղծությունների ձեռագիրն

Լ: Ծանր սպիտակ թղթի մի թերթիկ սահում ընկնում և, գետնին: Նա կանգնում է ամբողջ հասակով, շատ բարձրահասակ, շատ հպարտ և կարդում է բանաստեղծություններն իր համար, էջերն արագորեն դարձնելով:

ՋՈՆԻ ՀԱՅՐԸ – (*Կայտադրեն*): Օ՛, դուք՝ խելագարներ, ողբալի ապուշներ:

Նստում է գավիթի աստիճաններին և երեսը թաղում ձեռքերի մեջ: Մի քանի րոպե հետո նա այդ բանաստեղծությունները, որ դրված էին աստիճանների վրա, ոտքով շպրտում է գետնին և նորից վերցնելով առավոտյան լրագիրը, աչքի անցկացնում խորագրերը:

Նրա ձայնը, որ սկզբում հանդարտ է, բայց մոլեգին, գնալով ուժգնանում է:

Առաջ, սպանեցեք բոլորին, պատերազմ հայտարարեք մեկը մյուսին: Ժողովեք մարդկանց հազարներով և հոշոտեք նրանց: Հոշոտեք նրանց խեղճ սրտերը, նրանց խեղճ հոգիները և նրանց թշվառ մարմինները: Այլանդակեք նրանց: Պղծեք նրանց երազները: Ահաբեկեք նրանց. խեղեցեք նրանց՝ իրար հանդեպ ատելություն բորբոքելով: Ապականեցեք կյանքի առասպելը, դուք՝ խելագարներ, քանզի ձեր մեծությունը չափվում է ձեր կատարած ավերմունքով:

Ջոնին երևում է տան մոտ, հոր կողմից անտեսանալի: Նա տեսնում քարացել հորն է լսում: Երկինքը սկսում է մթնել:

Դուք՝ աշխարհի նենգամիտներ: Դուք՝ եղկելիներ և անօրեններ:

Նա ոտքի է կանգնում, մատն ուղղում ասես ընդդեմ աշխարհի:

Առաջ: Թող որոտան ձեր անգոր թնդանոթները: Դուք ոչ մի բան չեք կարող սպանել: (*Խաղաղված, ժպտալով*): Աշխարհում բանաստեղծներ միշտ կլինեն:

Լուռ փայլատակում:

Նույն տունը: Երկինքը խավար է, ինչպես լինում է փոթորկի ժամանակ: Հանկարծ լսվում է որոտի մի խոր, հեռավոր թնդյուն, և երևում է մի սրբնթաց փայլակ: Ջոնիի հայրը գավիթի աստիճաններին կանգնած ժպտում է անմիտ, անմխիթար, ողբերգական ժպիտով: Շուրջը ամեն ինչ նույնն է, բանաստեղծությունների թերթիկները ընկած են գետնին, ծրարը՝ անդաստակի հատակին, լրագիրը՝ նույնպես:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Գլուխը անմկոտրեն տարտերելով, անկարող հաշտվելու իրողությանը):* Ջոնի: *(Դադար, փոքր-ինչ բարձրաձայն):* Ջոնի: *(Դադար: Այս անգամ ավելի մեղմ):* Ջոնի, *(Գոռալով):* Ջոնի, *(Տղան մոտենում է և երկչուր կանգնում հոր առաջ: Հայրը վեր է նայում կրակվող աչքերով, կեցվածքը՝ հանդուգն, դառն, համառ, զորավոր):*

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Գորովալից, բայց սոսկալի ուժով):* Նա- խաճաշել ես, Ջոնի:

ՋՈՆԻ - *(Երկչուրությամբ):* Ես քաղցած չեմ, պա:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Ներս գնա և կեր:

ՋՈՆԻ - Քաղցած չեմ:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Արա, ինչ ասում եմ:

ՋՈՆԻ - Մինչև դու չուտես, ես չեմ ուտի:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Ես քաղցած չեմ:

ՋՈՆԻ - Ես կգնամ պարոն Կոսակի մոտ. տեսնեմ մի բան կարո՞ղ եմ ծարել:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Նվաստացած, տղայի թևը բռնելով):* Ոչ, Ջոնի: *(Լռում է, ակնհայտորեն աշխատելով դրո- թյունը բացապրող բառեր գտնել):* Ջոնի: Ես կարծում էի, թե մենք մի քիչ փող կստանանք: Չէի կարծում, որ էսպես կլինի: Դե, ներս գնա և կեր:

ՋՈՆԻ – *(Աստիճանները բարձրանալով):* Դու էլ պետք է մի քան ուտես: *(Մտնում է Կոնն):*

Փայլակ առանց որոտի:

Գալիս են գրասենյակային աշխատողի հագուստով մի մարդ և մի երիտասարդ ամուսին իր կնոջ հետ, որի գրկին երեխա կա:

ՔԱՆԻՆԳՐԸ – Սա է տունը: Վարձը՝ ամսական վեց դոլար: Այնքան էլ շքեղ չէ: Բայց անձրևից ու ցրտից պաշտպանվելու համար լավ է: *(Ջոնիի հայրը նայում է այդ մարդկանց: Նրա հայացքը պաղել է: Քանինգը և առաջանում է դեպի Ջոնիի հայրը՝ երկարելով ձեռքը. մինչ մյուսները մնում են խմբով կանգնած):* Հիշում եք ինձ, «Տրվում է վարձով» ցուցանակը ես փակցրի վերևում:

ՋՈՆԻ ԷԱՅՐԸ – *(Բարձրանալով):* Հիշում եմ: Բարև ձեզ:

ՔԱՆԻՆԳՐԸ – *(Շփոթված):* Ը՛հ... Գիտե՞ք ինչ, պարոն Գոփին՝ տան տերը, քաղաքում չէ, իսկ այս մարդիկ տուն են որոնում: Շատ շտապ:

ՋՈՆԻ ԷԱՅՐԸ – Անշուշտ, ես կարող եմ ազատել, երբ կամենաք: Նրանք կահ-կարասի ունեն:

ՔԱՆԻՆԳՐԸ – *(Աղքատ ընտանիքին դառնալով):* Կահ-կարասի ունե՞ք:

ԱՄՈՒՍԻՆԸ – Ոչ:

ՋՈՆԻ ԷԱՅՐԸ – *(Ամուսիններին):* Կարող եք իմը վերցնել: Շատ բան չկա, բայց գործ կտեսնի: Մի շատ լավ վառարան ունեմ:

ԿԻՆԸ – *(Աղքատի արժանապատվությամբ):* Մենք չենք ուզում ձեր կահ-կարասին վերցնել:

ՋՈՆԻ ԷԱՅՐԸ – Բարի: Ես երեք ամսվա վարձը չեմ վճարել: Կահ-կարասին կթողնեմ վարձի դիմաց:

Տները վարձու տվող գործակալը ջանում է ինչ-որ բան ասել:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Բան չկա: Ցավում եմ, որ ես 18 դուար չունեմ: Կահ-կարասու արժեքը մոտավորապես այդքան է: Դուք կարող եք թույլ տալ, որ այս մարդիկ օգտագործեն դրանք, մինչև պարոն Գորին վերադառնա: *(Ամուսիններին):* Ուզում եք տեսնել տուներ:

ԱՄՈՒՍԻՆԸ – Վատը չի երևում:

ՔԱՆԻՆԳՐԸՄ – *(Գնալով):* Ուրեմն հարցը լուծված է: *(Այդ մարդկանց):* Վարձը ամսական վեց դոլար է: Ջուրն էլ հաշված:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Դուք կարող եք տեղափոխվել, երբ կամենաք:

ԱՄՈՒՍԻՆԸ – Շատ շնորհակալ եմ: Մենք կվերադառնանք այսօր իրիկնադեմին կամ վաղը:

Նրանց գնալու պահին հայտնվում է Ջոնին՝ ձեռքին մի ափսե, մեջը երկու շերտ հաց և խաղողի մի փոքրիկ ողկույզ:

ՋՈՆԻ – Ովքեր էին այդ մարդիկ:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Հենց էնպես, անցորդներ էին:

ՋՈՆԻ – Ինչ էիք խոսում:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Հենց էնպես խոսում էինք, Ջոնի:

ՋՈՆԻ – *(Աղաղակելով, շարք քարկացած):* Քեզ ամուր պահիր, պա՛:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – *(Դառնալով և նայելով որդուն սիրով, հրճվանքով, հիացմունքով, խնդրոթյամբ և հանկարծ ծիծաղելով):* Ես ոգով ամուր եմ, Ջոնի: Թող աշխարհը աշխարհ լինի և Աստծո սերը ամենուրեք:

ՋՈՆԻ – *(Կասկածելով):* Լավ, ուրեմն: Եկ ուտենք:

Նա ափսեն դնում է սանդուղքի վերևի աստիճանին, և նրանք միասին նստելով սկսում են ուտել: Ուտում են լուռ, իրար նայելով, աղան աչքի պոչով նայում է հորը, ինչպես նայել էր արևին. հայրը նույն կերպ նայում է որդուն: Տղան սկսում է ժպտալ: Հայրը նույնպես

սկսում է ժպտալ.

ԶՈՆԻ - Խաղող սիրում ես. պա:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Իհարկե, սիրում եմ:

ԶՈՆԻ - Պա՛:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Ինչ է:

ԶՈՆԻ - Իսկապես դա նման է բանտի:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Երբեմն թվում է, թե նման է: Երբեմն էլ մտածում եմ, որ չի կարող բանտ լինել:

ԶՈՆԻ - Ինչը, պա:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Կարծում եմ՝ թե մեկը և թե մյուսը, Զոնի:
Հասկացա՞ր: Երկուսն էլ:

ԶՈՆԻ - Ես ուրիշ բան եմ ուզում ասել. քո կարծիքն ի՞նչ է,
նա տան կարոտը կզգամ:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Անկասկած, կզգա:

ԶՈՆԻ - Երանի հետ գար:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Որքա՛ն կուզենայի նորից տեսնել նրան:

ԶՈՆԻ - Ես շարունակ նրան եմ հիշում:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Ես նույնպես: Եվ միշտ պիտի հիշեմ նրան:

ԶՈՆԻ - Ես էլ: Իսկ նա պարտավոր էր վերադառնալ
այնտեղ, պա:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Երևի պարտավոր էր:

ԶՈՆԻ - Դուրեկան երիտասարդ էր:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Խոսքդ էն երիտասարդի մասի՞ն է, որ
եկավ ու տարավ նրան:

ԶՈՆԻ - Հա, դու գիտես, էն երիտասարդը, որ այնպես
վճռական ձայնով էր խոսում, կարծես ճառում էր
ժողովրդին:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Լավ երիտասարդ էր:

Ափսեհ վրա մնացել է խաղողի մի հատիկ:

ԶՈՆԻ - Վերցրու կեր, պա:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Զվարթացած):* Ոչ, դա քու բաժինն է, Ջոնի: Ես հաշվեցի:

ՋՈՆԻ - Շատ լավ, պա: *(Նա վերցնում է խաղողի վերջին հատիկը և ուրում):* Դա գողությունն է, պա:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Զավեշտով):* Ոմանք ասում են՝ գողություն է, ոմանք ասում են՝ ոչ: *(Դրամապիկ):* Իմ կարծիքով դա գողություն չէ: *(Բղավկով):* Վազերի վրայից քաղեցիր, չէ՛:

ՋՈՆԻ - Վազերի վրայից քաղեցի, պա:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Զավեշտով):* Ուրեմն դա չի կարող գողություն համարվել:

ՋՈՆԻ - Իսկ երբ կարող է գողություն համարվել:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Ձեռքով շարժում անելով, իբրև թե ոչինչ բան է):* Իմ դատողությամբ, Ջոնի, գողություն է, երբ դու առանց անհրաժեշտության վնաս ես հասցնում և կամ անգթությամբ ես վերաբերվում մի անմեղ էակի ու անարժան կերպով շահ կամ ուժ ես ստանում դրանից:

ՋՈՆԻ - Օ՛հ: *(Դադար):* Ուրեմն, եթե դա գողություն չի, պա, գնամ մի քիչ էլ քաղեմ: *(Վեր է կենում):* Խաղողը շուտով կվերջանա: *(Գնում է):*

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Ծիծաղելով, փղայի գնալուց հետո):* Որդյակ իմ, Ջոնի: Աստված իմ, որքան բախտավոր եմ ես: Որքան երախտապարտ: *(Գեպնից վերցնում է բանաստեղծությունների ձեռագիրը, դնում է վերարկուի գրպանը և քայլում է դեպի փողոց):*

Պարոն Կոսակի նպարեղենի խանութը: Նորից պարոն Կոսակը քնած է՝ ձեռքերը գլխի տակ ծալած: Խանութը ավելի աղքատիկ է թվում, քան առաջ: Ընտանիքը ակներևաբար սպառել է պաշարը: Ջոնիի հայրը կամաց մտնում է խանութ, գրեթե երկշտությամբ:

Պարոն Կոսակը բարձրացնում է գլուխը, քթում է աչքերը և կանգնում:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Գրեթե հանցավորի պես)*: Ես Ջոնիի հայրն եմ:

Երկուսն էլ կանգնած մի պահ նայում են իրար, նրանցից ամեն մեկը և ուրախ է, և շփոթված, և զգացված, և գոհացած, և զայրացած աշխարհի միևնույն բաների՝ ազահության, նենգության, անազնվության, անհավասարության վրա: Նրանք սկսում են ժպտալ և ապա ջերմորեն ձեռք են թոթվում:

ԿՈՍԱԿ - Ես Ձեզ իսկույն ճանաչեցի, Ջոնին պատմել է ինձ Ձեր մասին: Պատիվ է ինձ համար:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Դուք բարի մարդ եք:

ԿՈՍԱԿ - Չգիտեմ:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Դանդաղ)*: Ես եկել եմ մնաս բարով ասելու: Ներողություն խնդրելու: Շնորհակալություն հայտնելու:

ԿՈՍԱԿ - *(Արագ)*: Չլինի՞ թե հեռանում եք:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Դժբախտաբար, այո:

ԿՈՍԱԿ - Ափսոս, մենք բոլորս պիտի կարոտենք Ջոնիին:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Ես փող չունեմ: Ես Ձեզ պարտք եմ:

ԿՈՍԱԿ - Այդ ոչինչ:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Հնարավոր է, որ էլ չտեսնեմ Ձեզ, *(Գրպանից հանում է բանաստեղծությունների ձեռագիրը)*: Հուժկու: Ես բանաստեղծ եմ: Ահա մի քանիսը իմ բանաստեղծություններից: *(Արագ)*: Ես դրանք չեմ առաջարկում այն գումարի դիմաց, որ պարտք եմ Ձեզ: Փողի հարցը ուրիշ է: *(Խնդրելով)*: Չէիք պահի արդյոք, Ձեր արած լավության դիմաց:

ԿՈՍԱԿ - *(Անկեղծորեն)*: Ես չեմ կարող Ձեր բանաստեղծությունները վերցնել: *(Դադար)*:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Ես կարծում էի, թե Ձեր գործերը հաջող են գնում:

ԿՈՍԱԿ – Ժողովուրդը փող չունի: Չգիտեմ, թե ինչպես եմ նոր մթերք բերելու:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Ցավում եմ:

ԿՈՍԱԿ – Ձմռանը ավելի դժվար է: Մթերանոցները փակվում են. Գործ չկա: Ես կարող եմ մարդկանց մի րան տալ պարտքով, բայց այս ձմեռ փող չունեմ նոր մթերքի համար: Երևի ստիպված լինեմ խանութը փակել: Հազիվ ընտանիքիս բավարարի:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – (*Զգացված և զայրացած*): Այս բանաստեղծությունները... Թույլ տվեք ասել, որ սրանք իմ ամենալավ գործերն են: Ես ուզում եմ դրանք թողնել ձեզ մոտ:

Պարոն Կոսակի դուստր Եսթերը, յոթ տարեկան մի սիրունիկ աղջիկ, ներսի դռնից մտնում է խանութ:

ԿՈՍԱԿ – Սա իմ դուստր Եսթերն է: Եսթեր, սա Ջոնիի հայրն է:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Ջոնին ինձ պատմել է քո մասին:

ԵՍԹԵՐ – (*Ուրախացած, բայց ամաչելով*): Բարև ձեզ:

ԿՈՍԱԿ – Նրանք էստեղից գնում են:

ԵՍԹԵՐ – (*Ցնցված*): Օհ:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Ջոնին քեզնից բաժանվելու է:

Աղջկա շուրթերը դողում են: Աչքերում երևում են արցունքներ: Նա հեռ է դառնում և վազում է խանութից դուրս:

ԿՈՍԱԿ – Էսպես է միշտ:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Երեխաներ են:

ԿՈՍԱԿ – Այո, բայց դա էդպես է եղել սկզբից և երբեք չի փոխվում: Միայն կանայք չեն կարողանում հաշտվել դրան:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Միգուցե այս բանաստեղծությունները
կտաք նրան:

ԿՈՍԱԿ - Հաճույքով: Բան չկա, մի քիչ լաց կլինի և վերջ:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Վերցրեք: *(Բանաստեղծությունները
պարուն Կոսակին տալով):* Դուք ինձ բարիք արած
կլինեք դրանք ընդունելով: *(Բարձրաձայն, Աստծուն
և աշխարհին):* Այն բանաստեղծությունը, որ չի
կարդացվում՝ բանաստեղծություն չէ: Հնարավոր է,
որ ընդամենը մեկ ընթերցողի եմ ես արժանի: Եթե
այդպես է, ես ուզում եմ, որ այդ ընթերցողը Դուք
լինեք:

ԿՈՍԱԿ - Շնորհակալություն: Ես դրան անարժան եմ:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(ժպտալով):* Մնաք բարով,

Զոնիի հայրը դուրս է գալիս խանութից: Նպարավաճառը
գրպանից հանում է ակնոցը, դնում աչքերին և, խանութի մեջտեղում
կանգնած, սկսում է կարդալ, ինքն իր համար, շրթունքները անձայն
շարժելով: Նրա դեմքի արտահայտությունը հետզհետե փոխվում է:
Անձրև է սկսվում: Փոքրիկ Եսթերը վերադառնում է խանութ:

ԿՈՍԱԿ - *(Ցածրաձայն կարդալով բանաստեղծություններից
մեկը):* Երկրի ընդերքում և հեռու կանաչ ծովերի
խորքում, և ապառաժի քար կրծքին կառչած, ես քեզ
եմ հիշում, լուսեղեն իմ սեր: Դու էլ ինձ հիշիր:

Աղջիկն սկսում է հեկեկալ, հայրը շրջվում է և մոտենում նրան:

Տան սենյակը: Որոշ ժամանակ անց: Անձրևը դեռ շարունակվում
է: Զոնիի հայրը, սեղանի առաջ նստած, աչքի է անցկացնում ձե-
ռագրերի մի շեղջ: Նա հաճախակի վեր է կենում և մոտենում
պատուհանին:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Ի՞նչ պատահեց նրան:

Հեռ է գնում, աչքի է անցկացնում մի քանի թերթիկ, ջղայնանում
է, նստում մի կողմ և նորից գնում դեպի լուսամուտը: Ապա սկսում
է հեռ և առաջ քայլել, սպասելով:

Վերջապես Ձոնին հայտնվում է գավիթի աստիճաններին, ներս է ընկնում և, դուռը հետևից արագորեն փակելով, սողնակը գցում է: Նա շնչասպառ է և վախեցած. Այնպիսի տեսք ունի, ասես հետևից ընկել են: Ձեռքին՝ կարմիր խաղողի չորս ողկույզ, միջին մեծության, վեց հատ սև թուզ և երկու նուռ:

ՁՈՆԻ - (*Հուզված և շնչակտուր*): Որտեղ թաքցնեմ սրանք, պա:

ՁՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Ինչ է պատահել, Ձոնի:

ՁՈՆԻ - Դու ասացիր, որ գողություն չի:

ՁՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - (*Կասաղի ջղայնությամբ*): Ծիշտ է, գողություն չի:

ՁՈՆԻ - Իսկ ի՞նչ կասես ագարակատիրոջ շան մասին:

ՁՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Ինչ ես խոսում: Ինչ ագարակատիրոջ շուն:

ՁՈՆԻ - Ագարակատիրոջ շունը, որ ինձ հալածեց մինչև էստեղ:

ՁՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - (*Գոռալով*): Շո՞ն: Ուզում ես ասել, որ քո հետևից շո՞ն է ընկել: Ինչ տեսակ շուն էր:

ՁՈՆԻ - Կարգին չկարողացա տեսնեմ, բայց կարծես մեծ շուն լիներ:

ՁՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - (*Սաստիկ զայրացած այդ ահավոր նվաւրացման համար*): Չլինի՞ էդ ստոր արարածը փորձել է քեզ կծել, Ձոնի:

ՁՈՆԻ - Կարծես թե չէ, պա, բայց ամեն րոպե ինձ թվում էր, թե հիմա կկծի:

ՁՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Գոմռանց վրադ:

ՁՈՆԻ - Իսկական գոմռոցի նման չէր:

ՁՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Ուրեմն՝ ի՞նչ եղավ:

ՁՈՆԻ - Ես մինչև տուն վազեցի, շունն էլ իմ հետևից:

ՁՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Հիմա ո՞ր է:

ՋՈՆԻ – Դիտում կլինի, պա: Դու համոզված ես, որ դա գողությունն չի:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – *(Սաստիկ զայրացած, երեք-չորս հարյուր հարյուր ուղեղով):* Անշուշտ, գողությունն չի: Ես կգրադվեմ այդ շնով: Ոչ մի մարդ կամ գազան չի կարող քո հորը ահաբեկել, Ջոնի: Միշտ հիշիր դա: *(Նա զգուշորեն գնում է դեպի լուսամուտը և գողունի նայում է դուրս):*

ՋՈՆԻ – Էնտեղ է, պա:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Դռանը մի փոքրիկ շուն կա, Ջոնի: Քնած է, կարծեմ:

ՋՈՆԻ – *(Դառնացած վեր ցարկելով):* Էդպես էլ գիտեի, ագարակատիրոջ շունն է, ինձ է սպասում:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Մեծ շուն չի, Ջոնի:

ՋՈՆԻ – Հա, բայց եթե արածս գողություն է, եթե դա ագարակատիրոջ շունն է, ինչ անենք:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Անտեր փոքրիկ շուն է: Ջոնի, իրեն ընկեր է փնտրում, գրագ եմ գալիս:

ՋՈՆԻ – Մինչև տուն վազեց հետևիցս: Համոզված ես, որ տեր չունի, պա:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Հաստատ համոզված եմ, Ջոնի: Իզուր չէ, որ բանաստեղծ եմ: Ես կյանքը հասկանում եմ: *(Շունը սկսում է գոմուլ և հաչել: Ջոնիի հայրը վախեցած հեղձ է ցարկում պապուհանից: Ջոնին լարված, պապանձված ականջ է դնում):*

ՋՈՆԻ – *(Շնչալով):* Էդ ինչ է, պա:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Կարծեմ մարդ է գալիս:

ՋՈՆԻ – Տեսա՞ր, պա, գողություն է: Ագարակատերը կլինի: Նա վազում է դեպի սեղանը և մրգերը շտապ հավաքում:

Վազելով ներս է ընկնում տատը:

ՋՈՆԻԻ ՏԱՏԸ - (*Հայերեն*): Էդ ինչ իրարանցում է էս ան-
ձրեկոցին:

Ջոնին մրգերը սենյակից դուրս է տանում: Վերադառնում է
սաստիկ տագնապահար: Շունը դեռ շարունակում է գոմռալ և
նայել: Ջոնիի հայրն ավելի տագնապահար է, քան թե Ջոնին:

ՋՈՆԻ - Գրողը տանի, պա: Այ թե պատմության մեջ ըն-
կանք:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Ինչպե՞ս կուզեի ծխել:

ՋՈՆԻ - (*Հոր համար մրսահոգված հայերենով՝ իր պապին*):
Ներսը ջաղարա կա՛մ:

Ջոնիի տատը վազում է մյուս սենյակը: Շան գոմռոցը դադարում
է:

ՋՈՆԻ - Տեսա՛ր, պա: Ագարակատերն է: Որտե՞ղ թաքնվեմ:
Դուռը բաց չանես:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Դուռը բաց անեմ: Օգնի՛ր սևղանը քաշենք
դռան առաջ:

Նրանք սեղանը հրելով դեմ են տալիս դռանը և կամացույց վե-
րադառնում սենյակի մեջտեղը: Ջոնիի տատը շտապով հետ է գա-
լիս, բերելով մի ծխախոտ և լուցկի: Դրանք տալիս է Ջոնիի հորը:
Նա վատում է ծխախոտը, խոր շունչ է քաշում և շտկվում՝ կանգնում
է:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - (*Դրամապիկ*): Պտուղը ես եմ քաղել,
հասկացա՛ր, Ջոնի:

ՋՈՆԻ - Դուռը բաց չանես, պա:

Ջոնիի հայրը վերցնում է մի աթոռակ և կամաց դնում է սեղանի
վրա, դռան դեմ, որ ավելի ծանր լինի: Ջոնին մի աթոռ է դնում
սեղանին: Պառավը դնում է մի անոթ: Ջոնիի հայրը այդ պատճառով
վրա ավելացնում է երեք գիրք: Քանի դեռ թակոցը շարունակվում
է, նրանք հետզհետե տան ամբողջ կահ-կարասին բերում ու դեմ են
տալիս դռանը:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Մի վախենա, Ջոնի:

ՋՈՆԻ – Նա չի կարող ներս մտնել, չէ՛. պա:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Չեմ կարծում (*Տալրը, հայրը և որդին
կանգնած են մեկտեղ դապարկ սկնչական՝ աշխար-
հին դիմադիր*):

Երկարատև դադար, սոսկալի վախով և կատաղի դիմադրու-
թյամբ լի: Ապա լռությունը խզվում է: Հսկում է շեփորով մենանվագ՝
«Իմ սիրտը լեռներում է» երգը: Արևը դուրս է գալիս:

ՋՈՆԻ – (*Ցնծագին աղաղակում է*): Պարոն Մեք-Գրեգորն է:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – (*Վազում է, դեպի լուսամուտը, բացում է
և բղավում*): Բարի գալուստ, պարոն Մեք Գրեգոր:
Ջոնի, կահ-կարասին տեղը տար:

Ջոնիի հայրը վերադառնալով օգնում է Ջոնիին և նրա տատին՝
կահ-կարասին վերադասավորելու: Վերջապես ամեն արգելք
հեռացված է: Ջոնիի հայրը դրխկոցով բաց է անում դուռը:
Շեփորելով ներս է մտնում Ջասպըր Մեք-Գրեգորը, շունը առջևից:
Շուրջ մի շատ փոքրիկ փողոցային լակոտ է, սլշխուժորեն վազվզում
է, սաստիկ հուզված է: Մեք-Գրեգորի աչքերը լի են տխրությամբ և
ուրախությամբ: Ջոնին վազում է խոհանոց, բերում է խաղող՝ ավսեկի
մեջ և մի սափոր ջուր: Մեք-Գրեգորը ավարտում է մենանվագը: Մի
պահ բոլորը քար լռություն են պահպանում, նմանապես և շունը:
Ջոնին Մեք-Գրեգորին առաջարկում է սափորով ջուր:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – (*Հոգնած*): Հիմա ժամանակը չէ, Ջոնի:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ – Բարի գալուստ, բարեկամս:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Փախա այնտեղից: Նրանք հիմա փնտ-
րում են ինձ, բայց ես չեմ ուզում հեռ գնալ: Նրանք
գողացան իմ շեփորը: Նրանք ուզում էին ինձ
գամել անկողնին: Ասացին, որ ես հիվանդ եմ: Ես
հիվանդ չեմ: Ես ծեր եմ: Ես գիտեմ, որ երկրածին
օրերս հաշված են: Ես ուզում եմ այդ օրերը ձեզ
հետ անցկացնել: Թույլ մի տաք, որ նրանք ինձ հետ
տանեն:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Թույլ չեմ տա: *(Արոռ է մապոսցում ձերուկին)* Նստեցեր, խնդրեմ: *(Ամենքը նստում են. Մեր-Գրեգորը մեկ առ մեկ նստում է քոյրին)*:

ՄԵՔ ԳՐԵԳՈՐ - Ինչքան լավ է, որ ձեզ տեսնում եմ նորից:

ԶՈՆԻ - Ձեր սիրտը դարձյալ լեռներում է:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - *(Գլխով է անում)*: Լեռներում է, տղաս:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Բարկացած)*: Զոնի:

ԶՈՆԻ - *(Նեղացած)*: Ինչ է:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Բերանդ փակիր:

ԶՈՆԻ - Ինչո՞ւ:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Ինչո՞ւ: Ինչ ես հիմար-հիմար մեջ ընկնում: Չեմ տեսնում, որ պարոն Մեր-Գրեգորը հոգնած է:

ԶՈՆԻ - *(Մեր-Գրեգորին)*: Հոգնեմ՞ծ եք:

ՄԵՔ ԳՐԵԳՈՐ - Մայրդ որտեղ է, տղաս:

ԶՈՆԻ - Մեռած է:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - *(Համարյա թե ինքն իրեն)*: Մեռած չէ, Զոնի: *(Օրորում է գլուխը)*: Լեռներում է:

ԶՈՆԻԻ ՏԱՏԸ - (Զոնիի հորը): Ինչ կրես:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Օրորելով գլուխը)*: Ոչինչ: *(Մեր-Գրեգորին)*: Ուտել չե՞ք ուզում:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - *(Նսցելով սպասին)*: Մի հատիկ խաղող: Ավելին պետք չէ: *(Նա խաղողի ողկոցձից մի հատիկ պոկելով գցում է բերանը: Հանկարծ շրջվում է, ցնցված)*: Գալի՞ս են:

ԶՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Մի վախենաք, բարեկամս, պառկեք և հանգստացեք:

Զոնիի հայրը ծերություն տանում է դեպի թախտը: Ծերունին պառկում է մեծքի վրա: Զոնիի հայրը վերադառնում է սեղանի մոտ: Ոչ ոք չի ուտում: Հանկարծ ծերունին տեղից վեր է թռչում: Ոչինչ չի պատահել: Նա թախտից վեր է կենում և վերադառնում է սեղանի

մոտ:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - Դուք չեք թողնի, որ նրանք ինձ տանեն,
չէ՛:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Ոչ մի դեպքում: *(Ճեղքում է մի նոտ և կեսը
մեկնում Մեք-Գրեգորին):* Գոնե մի բան կերեք:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - Շնորհակալ եմ, բարեկամս: *(Մի քիչ նոտ
է ուտում):*

Դուռը բխում են: Մեք-Գրեգորը կատաղած վեր է, ցատկում:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - *(Գոռալով):* Դուք ինձ հետ չեք տանի:
Զգուշացնում եմ. ես կընկնեմ ու կմեռնեմ: Իմ տեղը
այս մարդկանց հետ է:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Ահաբեկված):* Բանա՞նք դուռը:

ՋՈՆԻ - *(Նայնպես ահաբեկված):* Ի՞նչ անենք:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - *(Հուժկու):* Իհարկե բանանք: *(Մոտենում ու
բաց է անում դուռը: Արտադձագործ Ռուֆ Էպլին է: Նա
փոքր-ինչ ցնցված է Մեք-Գրեգորի կատաղությանից):*

ՌՈՒՖ ԷՊԼԻ - Բարև ձեզ, պարոն Մեք-Գրեգոր:

ՋՈՆԻ - Ո՞վ է:

ՌՈՒՖ ԷՊԼԻ - Ռուֆ Էպլին է:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - Բարև, Ռուֆ:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - *(Շեմքին):* Ներս մտիր, Ռուֆ:

Ռուֆը մտնում է ներս: Նա ձեռքին ունի հաց, երշիկ, երկու ձու:

ՌՈՒՖ ԷՊԼԻ - Տանը նստած էի, երբ նորից լսեցի այդ
երգը: Հաստատ համոզված էի, որ պարոն Մեք-
Գրեգորն է:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - Շատ ուրախ եմ, որ ինձ հիշել եք:

ՌՈՒՖ ԷՊԼԻ - Ոչ ոք չի կարող մոռանալ այդ երգը, պարոն
Մեք-Գրեգոր: Մի բանի բան եմ բերել:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ - *(Բերածը վերցնելով և դնելով սեղանին):*
Շնորհակալ եմ, բարեկամս, շնորհակալ եմ:

Դուրը վերստին բախում են: Հեռագրալարեր նորոգող բանվոր Սևմ Ուոլեսն է, հագին՝ աշխատանքային լայն կոմբինեզոն, որի վրա չորս կողմից գործիքներ են կախված, սրունքների շուրջը՝ հեռագրալարեր, փոկեր: Հետը բերել է պանիր, պոմիդոր և բոդկ:

ՌՈՒԼԵՍ – Ես գիտեի, որ պարոն Մեք-Գրեգորն է: Ինձ ու ինձ ասացի. մի քիչ ուտելիք տանեմ:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Սա իսկապես հաճելի անակնկալ է:

ՌՈՒՖ ԷՊԼԻ – *(Երևում է, որ ինչ-որ բան է ուզում ասել, բայց դժվարանում է):* Ա՛հ, պարոն Մեք-Գրեգոր...

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – Ի՛նչ կա, բարեկամս, համարձակ խոսիր: Ես պարզ մարդ եմ և ոչնչով չեմ տարբերվում քեզ-նից:

ՌՈՒՖ ԷՊԼԻ – Քենիս իր ընտանիքով կանգնած են դրսում: Ուզում են ձեր նվագը նորից լսել: Մի քանի ուրիշ մարդիկ էլ կան:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – *(Շոյված):* Իհարկե կնվագեմ: Ութսունն անց եմ և շուտով չվելու եմ աշխարհից: Գնալուց առաջ ուզում եմ դառնալ ձեր մասը, որ ապրելու եք իմ մահից հետո: Երեխաներ էլ կան դրսում:

ՌՈՒՖ ԷՊԼԻ – Յոթը: Քենուս պատիկներն են:

Ներս են մտնում հարևաններից ևս մի քանի հոգի՝ ուտելիքով: Մեք-Գրեգորը վերցնում է շեփորը: Բոլորը, բացի Ջոնիի հորից, հետևում են նրան՝ սենյակից դեպի գավիթ ելնելով: Մեք-Գրեգորն սկսում է նվագել նույն երգը: Այս անգամ նա շատ է ծերացած ու թույլ իր շեփորը առաջվա պես հնչեցնելու համար, բայց իր ուժից եկածն անում է ու ավարտում մենանվագը: Ջոնիի հայրը գնում-գալիս է սենյակում՝ մեկ ժպտալով, մեկ խոժոռվելով: Այս տեղը նրա սրտովն է: Կամաց բացվում է խոհանոցի դուռը և Եսթեր Կոսակը երևում է շենքին: Ջոնիի հայրը շրջվում և տեսնում է նրան: Աղջիկն այլևս լաց չի լինում: Նա ինչ-որ բան ունի պահած իր բռնում:

ՋՈՆԻ ԸՆՅՐԸ – *(Հանդարտ):* Բարև, Եսթեր:

ԵՍԹԵՐ – Զոնին ո՞ր է:

ԶՈՆԻ ԼԱՅՐԸ – Գնամ գտնեմ նրան: *(Գնում է դեպի գավիթը: Աղջիկը սպասում է քիտոր ու միայնակ: Մի րոպե հետո ներս է խոժում Զոնին, սաստիկ հուզված, բայց խկոյն խաղաղվում է, երբ գգում է աղջկա ցրամադրությունը):*

ԶՈՆԻ – Բարև, Եսթեր:

ԵՍԹԵՐ – Բարև, Զոնի:

ԶՈՆԻ – Ի՞նչ է պատահել:

ԵՍԹԵՐ – Հայրս ինձ համար կարդաց այդ բանաստեղծությունները:

ԶՈՆԻ – Ի՞նչ:

ԵՍԹԵՐ – *(Բռոռը բանալով):* Վերցրու: Իմ ունեցածը սա է: *(Զոնին վերցնում է մի բոռ մանրադրամ):* Ծննդյան տոների համար էի հավաքել: *(Լացը գալիս է: Շրջվում և վազում է դուրս):*

ԶՈՆԻ – *(Սաստիկ ազդված և մոլեգին, զգալով մի ինչ-որ ի՞ խոր, ի՞ գեղեցիկ, ի՞ ահավոր բան):* Մո՛րթ Մովսես: *(Նրա դեմքը սպանում է պայտանեկան ցավի ողբերգական արտահայտություն, և նա սկսում է լաց լինել: Դրամները պատրվն է գալիս և վայր է փռվում հեկեկալով):* Սա ո՞ւմ է պետք, գրողը տանի: *(Զոնիի հայրը վերադառնում է):*

ԶՈՆԻ ԼԱՅՐԸ – *(Մոպենալով):* Զոնի:

ԶՈՆԻ – *(Հեկեկալով և բարկացած):* Եսթերն ինձ փող էր բերել:

ԶՈՆԻ ԼԱՅՐԸ – Լաց լինելը օգուտ չունի, Զոնի:

ԶՈՆԻ – *(Վեր ցատկեղով):* Ո՞վ է լաց լինում: *(Հեկեկում է ավելի դառնազին):*

ԶՈՆԻ ԼԱՅՐԸ – Գնա նրեադ լվա: Իզուր բան է:

ՋՈՆԻ – *(Գնալով)*: Ինչ-որ տեղ մի բան սխալ է, պա:
(Մեք Գրեգորը վերջացնում է մենասնվագը, մարդիկ կանգնած են լոռ՝ ակնածանքով, այն գիլասկոթյամբ, որ մի բան սխալ է: Լավում է Մեք-Գրեգորի ձայնը):

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – *(Ուժասպաստ)*: Տարիները, բարեկամներս...
Ես հասել եմ նրանց վերջին սահմանին: Ցավում եմ,
որ էլ չեմ կարող նվագել ձեզ համար: Շնորհակա-
լություն: Շնորհակալություն:

Ջոնիի հայրը հեռու առաջ է անում սենյակում: Նստում է,
սեղանի մոտ, նայում ուտելիքին: Մեք Գրեգորը և Ջոնիի տատը
վերադառնալով նստում են սեղան: Շունը պառկած է, մի անկյունում:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – *(Բարձրացնելով սափորը՝ խմում է մի քիչ)*: Նրանք չէին թողնում, որ նվագեմ: *(Մի քիչ էլ էլ խմում)*: Նրանք գողացան իմ շևիորը: Ասին, որ
ես հիվանդ եմ: Ես ցուլի պես առողջ ու պինդ եմ:
Եթե եկան ինձ տանելու, կձևացնեմ, որ մեռնում եմ:
Ես կլսաղամ Լիր Արքայի մահվան տեսարանը: Ես
կլսաղամ բոլոր տեսարանները մահվան:

Ջոնին վերադառնում է լրջադեմ: Բոլորով հավաքված են սե-
ղանի շուրջը: Բացի տատից ոչ ոք չի կարողանում հաց ուտել:
Երկար լռություն: Տատը դադարում է ուտելուց:

ՋՈՆԻԻ ՏԱՏԸ – Ինչ եղավ: Հորի՛ հմալ տրտմեցիք: *(Մեք-Գրեգորը ոտքի է կանգնում)*:

ՄԵՔ-ԳՐԵԳՈՐ – *(Արտասանում է՝ վերհիշելով Շերսպիրի փողերը և հնարելով մի քանիսը իրենից)*:

*Փչեք, խենթ հողմեր, փչեք, մինչև ձեր այրերը պայթեն:
Կարաղևք, փչեք:*

*Դուք՝ հեղեղաբներ և փոթորիկներ, ճայթեցեք թափով,
Ջրով ծածկեցեք աշտարակներն ու հողմացույցները:*

ծծմբաբոցներ, որ սլանում եք մերքերից արագ,
Կաղնասիեղձ շանթի դուք սուրհանդակներ,
Եկեք խանձեցեք սպիտակ գլուխ:
Թաղա ողջ ձայնով, ժայթքի՛ր դու կրակ, փարափի՛ր անձրև:
Չեմ փվել ես ձեզ թագավորություն, չեմ կոչել զավակ,
Կանգնած եմ այսպեղ, ձեր սպրուկն եմ ես,
Մի թշվառ, փկար, անսարգված ծերուկ:
Լինե՛լ, թե չլինե՛լ...

Ողբերգորեն:

Լինե՛լ, լինե՛լ,

Ինչպե՛ս, խեղկափա՛նկ: Բախարից ծանակվա՛ծ,
Դուրս նևարված փնից,

Հայրենի ծխից ու սիրոց մերծված.

Իմ դեմ ստալիել հանցանք է գործված.

Քան թե գործել եմ:

Ձենք, գենք: Սուր վերցրեք, կրա՛նկ:

Ավերեք փեղը: Փոքրիկ շները հաչում են վրաս,

Թրեն, Բխնչը և Անուշակը: Տեսե՛ք՝ հաչում են:

Բայց սա շավիղն է խելագարության, դուրս գամ դրանից,

Բավ է: Թողնենք այդ: Խելքս մաղում է:

Ձոնին մոտենում է նրան, ծունկի է իջնում:

Մութեցիր, փղաս: Ինչպե՛ս ես, փղաս: Ինչպե՛ս, դու սառն ես:

Ինձ մենակ թողեք: Մի՛ պայթիր, սիրտ իմ,

Իմ խեղկափակը, ավա՛նդ, կախված է:

Ոչ, ոչ՝ չի շնչում:

Ինչո՞ւ սպրում են ձին, շունը, մուկը,

Իսկ դու չես սպրում:

Դու էլ հեկ չես գա:

Երբեք չես դառնա, օ, երբե՛ք, երբե՛ք:

Արձակիր, խնդրեմ, այ՛ այս կոճակը: Շնորհակալ եմ:

Շեփորն առջևը պահած:

Տեսնում եք, պարոն. Դեմքին նայեցեք, տեսեք շուրթերը:

Այնտեղ նայեցեք, այնտեղ նայեցեք:

Մեք-Գրեգորի արտասանական միջոցին Զոնին վերադառնում է, դեպի թափված դրամները և հատակից մեկ առ մեկ վերցնելով՝ նայում է դրանց:

Սենյակում քար լողություն է: Փողոցից լսվում է ձիակառքի մոտենալը. ապա ոտնաձայներ նախազավթում և դռան թակոց: Զոնիի հայրը գնում է դեպի դուռը: Եկողներն են Ֆիլիպ Կարմայքլը և երկու պահակ՝ ծերանոցից. Պահակները մնում են շեմին:

ԿԱՐՄԱՅԲԼ - նրա շեփորի ձայնն առանք: Նա շատ տկար է: Եկել ենք հետ տանելու:

ԶՈՆԻ ԸԱՅՐԸ - Ներս համեցեք, խնդրեմ: (*Կարմայքլ մուրենում է Մեք-Գրեգորին*). Պարոն Մեք-Գրեգոր, (*Պապասխան չկա: Բարձրաձայն*): Պարոն Մեք-Գրեգոր: (*Ավելի մուր գալով*): Պարոն Մեք-Գրեգոր: Պարոն Մեք...

Կամայքլը դիմում է, դեպի Մեք-Գրեգորը և գնում է նրան:

ԿԱՐՄԱՅԲԼ - Մեռած է:

ԶՈՆԻ - Ոչ, ճիշտ չէ: Նա դեռ էր խաղում...

ԶՈՆԻ ԸԱՅՐԸ - Վկա է Աստված, նա մեր ժամանակի շեքսպիրյան ամենամեծ դերասանն էր:

ԿԱՐՄԱՅԲԼ - Ցավում եմ, որ այդ բանը այստեղ պատահեց:

ԶՈՆԻ ԸԱՅՐԸ - Իսկ ինչո՞ւ ոչ. Ինչո՞ւ չպետք է այստեղ կատարվեր: Սա հենց այն տեղն է, ուր ինքը ուզում էր մեռնել:

ԶՈՆԻ - Նա խաղում էր, պա. Նա մեռած չէ: (*Մուրենալով Մեք-Գրեգորին*). Դուք մեռած եք, պարոն Մեք-Գրեգոր:

Հասկանալի է, որ պատասխան չկա:

ԿԱՐՄԱՅԲԼ - Մենք պետք է տանենք նրան:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Ահա իր շեփորը: Հետը դրեք:

Ջոնիի հայրը բարձրացնում է Մեք-Գրեգորիին և տանում է դուրս: Պանակները նրան տանում են փողոց: Իրիկնադեմի արևալույսը ծավալվելով ստանում է նույն ուժգնությունը, ինչպես պիեսի սկզբում էր: Ձիակառքը հեռանում է: Մի պահ տիրում է արտասովոր լուրջություն, ապա հեռվից լսվում է մենավոր շեփորի թույլ ձայնը: Դուռը ծեծում են: Ջոնիի հայրը բաց է անում՝ երիտասարդ ամուսինն է, կնոջ հետ, նրա ձեռքին լացող երեխան: Նրանք մտնում են ներս:

ԿԻՆԸ - Էս երեխան հոգիս հանեց, քնել է ուզում:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Տունը պատրաստ է: *(Ջոնիին):* Մանրուքներդ հավաքիր: *(Մորը՝ հայերենով):* Հայդե, կերթանք, մարե:

Նա անկողնու տակից դուրս է քաշում մի հարդե տոպրակ, որի մեջ գցում է իր բանաստեղծությունները, գրքերը, ծրարները, մի հաց և ուտելիքի մյուս մնացորդները: Ջոնիի տատը շալ է գցում գլխին և ուտերին: Ջոնին իր բոլոր մանրուքները թողնում է տանը: Վերցնում է միայն մի բուռ մանր դրամը: Երեխան ձայնը կտրում է: Շուներ գնում է Ջոնիի հետևից: Նվազը հետզհետե ավելի ուժեղ է հնչում:

ԱՄՈՒՍԻՆԸ - Շատ շնորհակալ եմք ձեզնից:

ԿԻՆԸ - Տեղ ունե՞ք գնալու:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Այո, ունենք: Մնաք բարով:

ԱՄՈՒՍԻՆԸ ԵՎ ԿԻՆԸ - Գնաք բարով: *(Նրանք փնիջելիս լուռ են փողոց):*

ՋՈՆԻ - Մենք ո՞ր գրողի ծոցն ենք գնում, պա:

ՋՈՆԻԻ ՀԱՅՐԸ - Դու մի մտահոգվիր, Ջոնի: Դու միայն ինձ հետևիր:

ՋՈՆԻ - Ես ոչ մեկի անունը չեմ տալիս, պա, բայց ինչ-որ տեղ մի բան սխալ է:

Նվազը գնալով ավելի ուժգին է հնչում: Նրանք լուռ հեռանում են փողոցով: